informator

glasilo Občine Dravograd

Julij 2010, št. 10

Foto: Tomo Jeseničnik

Pogled skozi moje okno

NEKOČ ...

V času Franca Jožefa ...

IN DANES ...

... med drugo sv. vojno.

V času Josipa Broza - TITA ...

... in danes.

pomlad 1979

pomlad 2010

Izbral: Mirko Fajmut - Fajči
Foto: Zdenko Kupčič, arhiv

INFORMATOR št. 10
Izdajatelj: **Občina Dravograd** / Urednica: **Polona Črešnik** / Uredniški odbor: **Dominika Knez, Rosanda Kotnik**
Fotografije: **Tomo Jeseničnik, Foto Anka, arhiv Občine Dravograd** / Lektorica: **Polonca Mrzel** / Oblikovanje: **Tomaž Smolčnik**
Tisk: **EUROGRAF, d.o.o.** / Naklada: **3200 izvodov** / Julij 2010

SPOŠTOVANE OBČANKE IN OBČANI!

Spoštovane občanke in občani!

Ponovno je pred vami nova številka našega glasila Informator, ki smo ga popestrili z množico slikovnega materiala.

V njej predstavljamo številne aktivnosti, ki so se v zadnjem času dogajale v naši skupnosti, ter nekatere večje, pa tudi manjše končane investicije zadnjega leta po različnih krajevnih skupnostih. Predstaviti želimo tudi posamezne gradnje, ki še potekajo in tiste, ki se bodo šele pričele. Slikovnega materiala se je zbralo tako zelo veliko, da vsega žal ne moremo prikazati. Zajeli smo torej le tista dela, za katera smo prepričani, da so pomembnejša od drugih.

V 11 milijonskem proračunu Občine Dravograd za leto 2010 zajemajo investicije kar 48% finančni delež sredstev, od tega kar dve tretjini evropskih sredstev (EU), pridobljenih na javnih razpisih.

Za lažje razumevanje navajamo nekaj primerjav in sicer:

* v proračunu leta 2009 je bil pridobljen finančni delež EU sredstev v višini 3,3 milijona €. Od tega nam je država nakazala 1,8 milijona €, ostanek pa prenesla v letošnje leto,
* v proračunu leta 2010 je bilo skupaj zagotovljenih 3,9 milijona € EU sredstev. Če k tej vsoti prištejemo še delež Ministrstva za promet za cestno komunalno ureditev trga v Dravogradu po sofinancerskem sporazumu v višini 1,9 milijona €, dobimo skorajda 6 milijonov € t.i. »sofinancerskega denarja«,
* in primerjamo recimo z letom 2002, ko so se investicije izvajale več ali manj le iz občinskih sredstev ter zajemale le 19% proračuna, kar je predstavljalo 0,77 milijona €.

Vsi skupaj se lahko veselimo, ker je naši lokalni skupnosti uspelo pridobiti tako visoke finančne vložke s strani EU in države. Lahko pa smo zadovoljni, kajti brez navedene pomoči in predvsem brez spretnosti ter znanja občinske uprave pri pridobivanju sredstev na javnih razpisih, ne bi zmogli tako pospešeno razvijati naše občine na vseh nivojih.

Najaktualnejših investicij, ki so se zaključile oziroma se zaključujejo, je kar pet: čistilna naprava Sveti Boštjan, gasilski dom z večnamensko dvorano Črneče, komunalna ureditev Industrijske cone Šentjanž, kolesarska steza Šentjanž – Slovenj Gradec in gradnja širokopasovnega omrežja po zaselkih v celotni Občini Dravograd.

Skupna vrednost teh investicij znaša okoli 8 milijonov €.

K tej vrednosti sta Evropska unija in naša država prispevali okoli 4 milijone €, ostale 4 milijone smo zagotovili iz občinskega proračuna.

Pot pridobivanja EU sredstev in finančnih sredstev ministrstev je bila vse prej kot lahka. Največje pa so zagotovo administrativne težave, t.i. »papirologija«. Teh je iz dneva v dan, iz projekta v projekt več, in v kolikor se ta proces ne bo omejil, se bomo ukvarjali le še s papirji in nič več z izvedbami. Presojo o tem, ali naši državi takšna zmešnjava ustreza ali ne, prepuščamo vam.

Državi se je vedno »zatikalo« (in se še), ko je bilo treba poravnati izstavljene situacije, včasih celo tako zelo, da ji je morala Občina Dravograd priskočiti na pomoč in najeti kratkoročen premostitveni kredit za poplačilo izvajalcev. Te prakse nismo nikoli odobravali, želeli smo celo, da bi se ji država čimprej odrekla, pa smo doživeli ravno nasprotno. V zadnjih časih omenjena praksa postaja, žal v našo škodo, še bolj popularna. Naša občina ima navsezadnje še malo sreče, saj se nam trenutno zatika le še pri poplačilu zadržanih 300.000,00 € EU sredstev za čistilno napravo, ostala obljubljena sredstva pa smo že prejeli.

Vendar občinska uprava nima počitka, saj se je že lotila realizacije še enega velikega projekta izgradnje kanalizacije in vodovodov, imenovanega »Drava«, vrednega 4,2 milijona €, sestavljenega iz EU sredstev v višini 2,3 milijona €, sredstev države v višini 0,45 milijona € in sredstev občine v višini 1,45 milijona €, katerega gradnja se bo pričela v letošnjem septembru.

Sicer smo se izgradnje nekaterih delov javnega vodovoda v Šentjanžu in na Viču že lotili, kajti pomanjkanje vode v novo nastalih naseljih z mladimi družinami je bilo iz dneva v dan hujše, izkoristili pa smo tudi možnost sočasnega polaganja optičnega kabla. Investicijo položitve vodovoda bomo poravnali s pobranim komunalnim prispevkom od graditeljev novih hiš.

Kar velik kupček denarja v letošnjem proračunu zajema projekt skupnega odlaganja odpadkov, imenovan »Kocerod«. Občina Dravograd v letošnjem letu za to investicijo namenja 1,044 milijonov €, od tega 0,81 milijona € EU sredstev in 0,23 milijona € občinskih sredstev, vendar kot kažejo zadnji podatki o skupni vrednosti investicije, to še zdaleč ne bo dovolj. Tudi ta projekt se draži zaradi zahtevanih velikih odškodnin.

Trenutno se začenja obnova ceste s polaganjem kanalizacije v Šentjanžu, od Pridgarja do učiteljskega bloka. Nadaljuje se gradnja turističnega centra ob Dravi v Tribeju preko projekta »Drava kot priložnost«. Pridobili smo vse potrebne načrte za gradnjo prizidka k vrtcu na Robindvoru, javni razpis za izvajalca gradnje je že v teku. Načrtujemo adaptacijo šole v Trbonjah in večnamenskega prizidka k Osnovni šoli na Ojstrici. Pridobivamo načrte za rekonstrukcijo ceste Vrata – Kozji vrh ter rešujemo zemljiško knjižne težave na tem objektu. V zaključni fazi so administrativne podlage za spremembo prostorskega plana graditve v Občini Dravograd, načrti izgradnje kolesarske poti iz Otiškega vrha do Kovtrovega krožišča ter naprej do Meže in Murnhofa. Izrisujejo se tudi načrti za izgradnjo mrežnega inkubatorja za obrtnike in manjše podjetnike s pripadajočo novo cesto od Otiškega Vrha pri Monterju, preko mostu čez Mislinjo do Korošice. Tudi za ta projekt so že zagotovljena EU sredstva v višini 70% celotne vrednosti investicije, to je 530.000,00 €. Urejujemo tudi vso potrebno dokumentacijo za izgradnjo večnamenske dvorane v mestu.

Vse bolj pomembno mesto zavzema dvorec Bukovje, ki smo ga konec leta 2008 pridobili od Ministrstva za obrambo. V njem smo uredili lepo kulturno dvorano s pripadajočimi prostori za Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, za del Koroškega pokrajinskega muzeja ter za Javni zavod »Dravit« - Zavod za šport, turizem, kulturo in mladinske dejavnosti Občine Dravograd. Zanimanje zanj je veliko, tako za poroke kot tudi za druge prireditve. V jeseni se bo v njem odvijal mednarodni simpozij »Življenje ob reki Dravi«, ki bo zelo odmeven. Zaposleni v Zavodu »Dravit« se vsakodnevno trudijo, da bi bil dvorec čim bolj prepoznaven in tega smo na upravi zelo veseli, v tem je namreč smisel pridobitve objekta.

Zaenkrat je potreb in še posebej želja veliko več, kot jih lahko finančno pokrijemo, vendar pa so se zlasti potrebe z našim aktivnim delom v zadnjih letih precej zmanjšale. Trudimo se Občino Dravograd enakomerno razvijati, zato so obnove cesta in v zadnjih dveh letih položitev optičnega kabla na podeželju celotne občine naša prioriteta.

S strogim izpolnjevanjem začrtanega štiriletnega plana investicij, ki je sestavni del vsakoletnega proračuna, smo do sedaj dosegali zastavljene cilje, še več, dodali smo tudi nekaj pridobitev, ki niso bile vnaprej določene, ampak smo jih imeli možnost zakonito pridobiti. Tako mora biti tudi v bodoče.

S septembrom 2010 se kot nam zagotavlja investitor – DRSC, začenja obnova trga v Dravogradu. Kot vam je poznano, je bila obnova trga predvidena že v lanskem letu, vendar se je zaradi zahtevane spremembe projekta in pomanjkanja državnega investicijskega denarja začetek investicije prestavil v letošnjo jesen. Država namerava 2,6 milijonsko investicijo obnove v najkrajšem možnem času zaključiti in sicer s svojim 76% finančnim deležem in 24% deležem občine. Tu gre v glavnem za popravilo kanalizacije, vodovoda, ceste, pločnikov, za položitev novega električnega in optičnega kabla ter za plinificiranje. Za estetski videz trga bomo poskrbeli sami. Občina si je namreč pred časom pridobila še sredstva EU v višini 510.000,00 €. Z njimi bomo polepšali še okolico Osnovne šole v Dravogradu in cerkve Svetega Vida.

Zavedamo se, da je to izredno velika pridobitev za nas vse, ki bo zahtevala veliko mero strpnosti in potrpljenja.

Že vnaprej vas prosimo za razumevanje in pomoč, kar upamo, da ne bo težko, saj smo leta in leta čakali na izpolnitev te obljube.

Še marsikaj bi bilo potrebno urediti, dograditi, izgraditi, popraviti…. To bo delo prihodnjih let. Prepričani smo, da ne bo težav, v kolikor se bomo znali še naprej skupaj truditi za boljši jutri nas vseh v vseh krajih občine Dravograd.

In za konec, veseli smo, da je Občina Dravograd v tem mesecu prevzela vodenje Sveta koroških občin: želimo ji uspešno usklajevanje potreb in želja občank in občanov dvanajstih koroških občin.

V upanju, da Vam bo tudi ta številka glasila všeč in da opravljeno delo lahko štejemo kot dokaz truda županje in občinske uprave za dobro občank in občanov, vam čestitamo ob občinskem prazniku ter vam želimo lepo praznovanje.

Vaša županja,
Marijana Cigala, dr. vet. med.

Knjižnica

URNIK KNJIŽNICE

Ponedeljek – četrtek	**od 7.00 do 18.00**
Petek	**od 7.00 do 15.00**
Sobota	**od 8.00 do 13.00**
Dan pred praznikom	**od 7.00 do 15.00**

POLETNI URNIK (JULIJ-AVGUST):

Ponedeljek in sreda:	**od 9.00 do 18.00**
Torek, četrtek, petek:	**od 7.00 do 15.00**
Sobota:	**zaprto**

Vljudno vabljeni.

PRIPOROČAMO VAM

Knjige za mlade

- Gayle Friesen: ISKANJE VEČNOSTI
- Desa Muck: NEBO V OČESU LIPICANCA
- Janja Vidmar: PLEME
- Mate Dolenc: KRALJIČIN LIPICANEC IN DRUGE ZGODBE
- David Hill: OGENJ TAM ZGORAJ
- Cvetka Bevc: ŠKAMPI V GLAVI
- Susan Geason: HAREMSKE SPLETKE
- D. Huss Kenda: MULARIJA, DA TE ZVIJA
- Helena Pielichaty: SOBOTNA PUNCA
- Jerry Spinelli: Z LJUBEZNIJO, ZVEZDICA

Knjige za odrasle

- Alojz Rebula: SKRIVNOST KOSTANJEVEGA GOZDA
- Vladimir P. Štefanec: OLIČEN DAN ZA ATENTAT
- Miha Mazzini: NEMŠKA LOTERIJA
- Ivan Sivec: SAGA O KARANTANIJI
- Mauriel Barbery: ELEGANCA JEŽA
- Alex Miller: POKRAJINA SLOVESA
- Philip Roth: UMIRAJOČA ŽIVAL
- Richard Flanagan: PLOSK ENE DLANI
- Herta Muller: ZAZIBAN DIH
- Annie Ernaux: LETA
- Nojoud Ali: JAZ, NOJOUD
- Jane Johnson: PIRATI SRCA
- Suzan Elizabeth Phillios: RECI DA
- Stieg Larsson: DEKLE, KI SE JE IGRALO Z OGNJEM
- Toni Morrison: MILOST

Novitete

- 101 VRHUNSKI NASVET ZA DIGITALNO FOTOGRAFIJO
- Neža Maurer: PIRAMIDE UPANJA
- Richard P. Feynman: GOTOVO SE ŠALITE, GOSPOD FEYNMAN!
- Vinko Moderndorfer: TAVANJA
- Miša Pušenjak: MOJ EKOVRT
- Jean Hanah Edelstein: ON TAKO, ONA TAKO
- Steve Harvey: BODI ŽENSKA, RAZMIŠLJAJ KOT MOŠKI
- Feri Lainšček: SPREHAJALIŠČA ZA VRAČANJE
- SVETOVNA ZGODOVINA FILMA
- Mojca Širok: OBLAST BREZ OBRAZA
- Mirjam Grilc: ZELIŠČA Z GORE
- Shlomo Venezia: SONDERKOMMANDO
- Peter Davies: NEVARNA RAZMERJA
- James Hillman: ZAPIS DUŠE

ZA VAS SMO PREBRALI

MIHA MAZZINI: NEMŠKA LOTERIJA

Roman se dogaja na začetku petdesetih let prejšnjega stoletja, ko se je Jugoslavija sprla s Sovjetsko zvezo, z zahodom pa so vladali hladni odnosi. Glavni junak je preprost poštar Toni, ki pade v mreže nemške loterije. Nedolžna igra, ki zaradi pohlepa prerase v veliko bolj nevarne dimenzije. Med ljudmi namreč začnejo krožiti brezplačne srečke nemške loterije, od katerih vsaka zadane, a ta svojevrstna igra na srečo je za nekatere tlakovana v pekel …

PRIREDITVE V KNJIŽNICI OD JANUARJA DO JUNIJA

Predstavitev literarnega prvenca BERNARDE JERIČ z Gortine je 18. januarja zaznamovala prijazen vstop v leto 2010. Knjiga **Odletela lastovka** ponuja obilo zabavnega branja in nostalgičnega vračanja v dni, ki jih poznajo dedki in babice, mlajšim generacijam pa so kot pravljični svet.

JANA LAVTIŽAR, specialistka zakonske in družinske terapije, je 25. januarja predavala o **prelomnicah v življenju družine:** kako ravnati z množico problemov in čustev ob rojstvu otroka, vstopu v šolo, puberteti, osamosvajanju, odhodu od doma, smrti staršev?

10. februarja je domačinka **MARIJA VOJINOVIČ** s pomočjo Jožice Heber in Literarnega kulturnega društva Beseda predstavila knjigo **Nazaj v prihodnost.** Literarni večer je bil posvečen slovenskemu kulturnemu prazniku.

Medicina ni samo zdravljenje bolezni – zelo pomemben je tudi zaupen odnos, ki se stke med bolnikom in zdravnikom. To potrjuje vsakoletna vseslovenska akcija »Moj zdravnik«. Ta naziv je bil letos na Koroškem že desetič zapored podeljen Dravograjčanu, dr. ERVINU PEČNIKU, ki je bil 24. marca predstavljen v Zgodbi mojega kraja.

Dravograjčan, TOMAŽ PETEK, nas je popeljal v **Nepal, streho sveta.** Njegov potopis je 8. marca predstavil Himalajo z najvišjimi gorami našega planeta, nepalsko džunglo s krokodili, nosorogi, tigri, kobrami in številnimi pticami.

2. aprila, ob mednarodnem dnevu knjig za otroke, se je 28 četrtošolcev, ki so sodelovali v posebnem projektu **Bralni metuljček,** udeležilo čudežnega potovanja s slovensko pesnico, pisateljico in pripovedovalko pravljic, ANJO ŠTEFAN.

15. marca je društvo Ajda povabilo v knjižnico SANJO LONČAR, ki je množico ekološko ozaveščenih Koroščev navdušila s predavanjem **Delajte čudeže na lastnem vrtu in si pridelajte čudežno zdravje.**

Zdravje lahko ohranjamo tudi s pomočjo domače naravne lekarne. Poznati moramo zelišča, jih pravilno nabirati in uporabljati. O tem nas je 12. aprila v uvodnem predavanju poučila znana mislinjska zeliščarica, gospa FANIKA JEROMEL.

12. aprila je bil ustanovljen študijski krožek **Domača naravna lekarna.** Vodila ga je Fanika Jeromel. 42 članov, ki so bili iz vseh koroških občin, je svoje znanje o zeliščih poglabljalo na delavnicah v naravi in v knjižnici.

Le kmetovanje brez kemije bo ohranilo naš planet Zemljo. To je 14. aprila potrdilo Ajdino predavanje MATJAŽA TURINEKA – **Biodinamika – pot v prihodnost.**

Bralne značke niso samo za otroke, temveč tudi za mamice, očke, dedke in babice. Našo **Dedkovo bralno značko** smo svečano zaključili 21. aprila na dan slovenske knjige. Gostja, pisateljica AZRA ŠIROVNIK, nam je večer obogatila z utrinki iz resničnega in pisateljskega sveta.

Dogodke iz preteklosti si razlagamo vsak po svoje. Pomagamo si tudi s knjigami, ki jih napišejo zgodovinarji. Ena izmed njih je **Pohorska afera,** ki govori o krvavih izpadih štajerskih partizanov med jesenjo 1943 in pomladjo 1944. Knjigo Jurija Štesla je 5. maja predstavil dr. MARJAN LINASI.

MARKO POGAČNIK gleda na naravo in vlogo človeka v njej na edinstven način. Spoznanja zdravitelja in geomantika so bila združena v predavanju **Skrivno življenje zemlje**, ki ga je organiziralo društvo Ajda v četrtek, 27. maja.

Knjižnica Dravograd je vključena v projekt koroške osrednje knjižnice Ravne, ki spodbuja branje pri predšolskih otrocih. **Predšolska bralna značka Petra Nosa** poteka v vrtcu Libeliče in vrtcu Šentjanž, kjer skrbita za bralno kulturo in vodita projekt vzgojiteljici Nina Paternuš in Zala Vehovec. Svečani zaključek s podelitvijo priznanj sta pripravili v četrtek, 10. junija v vrtcu Libeliče.

V pravljični sobi so se otroci družili z ovčko Mili, pujso Babko, razvajenim vrabčkom, Pegasto Jagodo, zaljubljenim miškom, Rebekino ne tako majhno lažjo, Nerodno Avguštino, Sarinim velikanskim srcem, Snežno princesko. Sedaj so se vsi pridružili kokoški Karmeli, ki je želela videti morje. Svoje počitniške dogodivščine bodo vpletli v zgodbice in **5. oktobra** bo svet pravljic s pomočjo otrok znova oživel.

V soboto, 19. junija, so Dravograd obiskali trije BIBLIOBUSI – potujoče knjižnice. Ogledali smo si lahko, kako knjige pripotujejo do bralcev, ki so odmaknjeni od splošnih knjižnic (vrtci, šole, domovi za upokojence, zapori, bolnišnice).

Počitnice! Čas za lenarjenje na plaži, ob bazenu, v planinah, na domačem pokošenem travniku, z žogo na igrišču, zaupnem klepetu s prijateljico, v kinu in gledanju zvezd. **Prisluhnite šoljki** *in napišite zgodbo, pesem, vic, poslikajte »odštekane« dogodke, uporabite prste in izdelajte kaj počitniškega. Pano v knjižnici čaka na vaše počitniške utrinke. Pisno in slikovno gradivo lahko pošljete tudi na e-mail: knjiznicadra@dra.sik.si. Čakajo vas lepe nagrade.*

Prispevek pripravili Erika Pravdič in Marija Šegula

Naši najmlajši

VRTEC IN IGRA

»V vrtcu se otroci samo igrajo,« pogosto mislijo starši. Vrtec je mnogo več, saj igra spodbuja otroke že v najzgodnejšem otroštvu k postavljanju temeljev otrokovega razvoja, ustvarjalnosti ter pripomore k izkustvenemu učenju. Vzgojitelji smo dolžni pokazati za igro v vrtcu ustrezno zanimanje ter omogočati seznanjanje novih in aktualnih stvari preko igre. Tako otroci z zadovoljstvom sodelujejo in osvajajo nova znanja in spretnosti. Otroci se v vrtcu igrajo z različnimi soigralci, vzgojitelji pa tudi z najrazličnejšimi igračami in sredstvi. Zelo radi posegajo po domišljijski igri (igri vlog), dojemalni igri (poslušanje pravljic, opazovanje, posnemanje, branje), ustvarjalni igri (risanje, oblikovanje, gradnja, pripovedovanje, ples), po igrah s pravili, funkcijski igri (gibanje, metanje, tipanje …) in matematičnih igrah (štetje, razvrščanje, orientacija, prištevanje, odštevanje, sestavljanje). Velikokrat se poslužujemo tudi uporabe sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije (fotoaparat, računalnik, kamera, projektor) preko katerih otroci osvajajo določena znanja in si pridobivajo informacije, ki jih projicirajo v spontani oz. načrtovani igri. Vse to in še več dosegamo z različnimi sredstvi s pomočjo igre, kajti ko se človek preneha igrati, se preneha učiti.

Misli otrok:

ZOJA: »V vrtcu se najraje igram igrico Gnilo jajce.«
LEJA: »Rada gledam in se igram z lutkami.«
ŽAN: »Rad sestavljam kocke.«
KALTRINA: »Rada plešem Lubenico in gledam knjige.«
ULA: »Najbolj všeč mi je ko telovadimo in ko štejemo.«

Iris Bračun Mlačnik

MOJA PRVA NOČ V VRTCU ROBINDVOR

Vrtec ni samo poligon za komunikacijo vzgojitelja z otrokom in otroka z vzgojiteljem. V njem se srečujemo, sodelujemo, ustvarjamo, vzgajamo, izobražujemo skupaj vzgojitelji, otroci in starši.

Napočil je trenutek, ko so otroci Vrtca Robindvor preživeli noč brez staršev in prespali v vrtcu. Otroci so se samostojno odločili za preživljanje noči v vrtcu. Ko so v spremstvu staršev prispeli v vrtec, so pokazali neverjetno silovita čustva polna veselja in pričakovanj. Izbrali so si svoj prostor oz. posteljo, kjer bodo spali. Ogledali so si lutkovno predstavo Presenečenje za leva, po predstavi so se pogostili s pico, oblekli pižame

in sledil je pižama parti. Zavrteli smo glasbo po izbiri otrok in skupaj zaplesali.
Ples jih je utrudil in postali so zaspani. Umili so si zobe, se udobno namestili vsak v svojo posteljo in sladko zaspali. Zjutraj so se posladkali s palačinkami, ki sva jih zanje pripravili vzgojiteljici.

Ta noč je bila tudi predhodna priprava zaključka interesne dejavnosti Ciciban planinec (dvodnevno bivanje na Košenjaku), kjer bodo otroci ob pripravljenih dejavnostih spoznali, kako lahko kvalitetno preživijo prosti čas.
Starši so najpomembnejši dejavnik v vzgoji otrok, zato si zaslužijo vso našo pozornost in skrb. Sodelovanje med starši in vrtcem prispeva h kakovosti predšolske vzgoje, saj se le tako ustrezno dopolnjujeta družinska in institucionalna vzgoja. Sodelovanje je potrebno razvijati in redno vzdrževati, potrebno pa si je pridobiti tudi zaupanje staršev in ga razvijati, saj je zaupanje dolgotrajen proces, ki ga je potrebno ohranjati in še poglabljati, kajti če starši zaupajo vzgojitelju, mu bo zaupal tudi otrok.

Martina Čede

TABORILI SMO NA JEZERSKEM

V letošnjem letu smo se v Vrtcu Libeliče odločili, da bomo raziskovali in spoznavali prehrambena kulturo Libelič in Jezerskega. Knjiga Libeliška kuharica »Da ne boš vočn od mize šol,« ki so jo izdale članice Društva kmečkih žena, nam je bila izziv pri spoznavanju priprave različnih jedi.
Z izmenjavo receptov pridobljenega kuharskega znanja smo naše kulinarične posebnosti želeli približati otrokom Vrtca Palček Jezersko, ti pa so nam predstavljali značilno hrano njihovega področja.

Naštela bi le nekaj vsebin, ki smo jih izvajali z otroki in sodelujočimi: ogled črne kuhinje in primerjava s sodobno kuhinjo, peka »trente«, kuhanje mlečne žolce, priprava jajčne »močke«, obisk kmetije Prajs- peka rženega kruha … In še jezerska kulinarična ponudba: priprava »masovnjeka«, kuhanje krompirjevega »zosa«, kuhanje jabolčne čežane, peka »prate« …

Izjave otrok:
Martin: »Bela »trenta« je bolj dobra od črne. Pojedel sem je pet kosov. Gor so bili »grumpi«, zato je bila tako dobra.«
Neža: »Najraje sem delala jajčno »močko«, ker sem rezala jajca. Hrena nismo dali zraven, ker peče. Ko sem hren povohala, sem imela solzne oči.«
Jan: »Recept za »zos« so nam poslali z Jezerskega. »Zos« je bil dober. Krompir sem hotel »zmučkati«, pa je bil pretrd. Ko smo ga skuhali sem ga lahko »mučkal«.«
Tejo: »Naučil sem se kuhati jabolčno čežano. V njej so sladkor in »jabke«. Ko vse skuhaš, »zmučkaš«, precediš, pa dobiš čežano.«

Seveda brez zaključka projekt ne bi bil tako uspešen. Zato smo se odločili, da ga izvedemo na poseben način.
»Tam daleč na severu Ljubljane, kjer ločijo nebotični vrhovi Kamniških planin solčno Kranjsko od gorate Koroške, leži majhna deželica, čisto samosvoja, obdana krog in krog od visokih gora, Jezersko« (Karničar, A., Jezerska kronika).
Na Jezerskem imajo Vrtec Palček, s katerimi že nekaj let lepo sodelujemo. Najlepše spomine pa imamo na naša skupna druženja, ki so nekaj posebnega. V jesenskem času so obiskali našo deželo Rdeče kapice, zdaj so nas povabili k njim.

Zelo smo se razveselili vabila otrok in vzgojiteljic iz vrtca Jezersko.

S polnimi prtljažniki, čeprav samo za eno noč, smo se v večernih urah odpravili proti Jezerskemu. Pot nas je vodila mimo Pliberka, do Železne Kaple, še nekaj ostrih ovinkov in bili smo na Jezerskem, kjer so nas že nestrpno pričakovali otroci in starši Vrtca Palček.

Po uvodnem pozdravu so prihrumela vojaška vozila, ki so nas in našo prtljago popeljala v gore, na nadmorsko višino 1300 m. Malo nas je premetavalo, zelo je ropotalo in se kadilo, malo smo kričali, se smejali in zelo uživali v vožnji.

Zadnji del poti pa smo premagali peš. Pot nas je pripeljala na čudovito, lahko bi rekla pravljično, gozdno jaso. Jasa, na sredi koča, okrog in okrog pa mogočne smreke. Videli smo le nebo nad seboj. Kaj pa zdaj? Veselo na delo. Če smo želeli spati, smo si morali postaviti šotore. Vsaka družina si je izbrala svoj prostor in pričela z delom.

Bilo je malo zapletov, veliko smeha, komentarjev in predvsem veselja otrok. Spali bomo v šotorih, juhuhu. Na nekaterih obrazih pa je bila opazna tudi zaskrbljenost. »Le kako bomo preživeli noč.«
Šotori so bili postavljeni, sledila je večerja in medsebojno spoznavanje, otroci pa so predvsem uživali pri ogledovanju in igri v šotorih, v svojem novem domu.
Deklica iz Libelič je pokukala v jezerski šotor. *»To ni tvoj dom, to je moj dom,«* ji je razložila deklica, ki je urejala svoje novo bivališče.

V poznih večernih urah smo postali utrujeni. Treba bo spat. Spanje, kako bomo spali. Noč je bila nemirna, slišalo se je šumenje smrekovih vrhov, vso noč je pihal veter, ki nam je pel svojo uspavanko, le dvakrat se je oglasil eden izmed otrok. Nočni mir, neudobne postelje, kjer nas ni in ni premagal spanec, pa je motilo močno smrčanje, ki se je slišalo iz vsakega šotora. To ni motilo otrok, preveč so bili vznemirjeni, utrujeni, motilo je predvsem odrasle, ki smo nestrpno pričakovali jutro.
Kljub neudobnemu spanju smo se v zgodnjih jutranjih urah drug za drugim z nasmejanimi obrazi, dobro voljo, začeli prebujati in kukati vsak iz svojega šotora. Kakšno veselje je bilo opazno pri otrocih, bili smo spet skupaj, vsi. Tekali so po gozdni jasi, se smejali in se pogovarjali o novi izkušnji, ki so jo doživeli skupaj s starši.
Sledil je zajtrk: ajdovi žganci z mlekom. Ko smo se okrepčali, pa smo spet odšli veselo na delo. Šotore smo morali podreti, pospraviti goro prtljage in se peš odpraviti proti dolini.

Nekaj vtisov:
Srečanje z Jezerjani mi je bilo zmeraj krasno doživetje. Škoda, da se ga udeležujemo zadnjič. Predlagam, da naredite še kakšno srečanje, ki se ga bomo z veseljem udeležili. Sicer pa

to tradicionalno peljite naprej in se ob okrogli obletnici vidimo vsi, ki smo bili kdaj koli z vami.
Družina iz Libelič

Bila je lepa izkušnja za otroke in odrasle. Bo lep spomin na to druženje. Hvala Jezerjanom.
Družina iz Libelič

Ker še nismo bili kdaj na kampiranju, nam je bilo prvo takšno doživetje zelo dobro. Sploh pa so uživali otroci. »Vav, kako »fajn«, v šotoru bomo spali,« je rekel moj sin.
Družina iz Libelič

»Ati, jaz bi šla pa domov spat,« je rekla deklica pred spanjem. Potem se je umirila, sladko zaspala in spala celo noč.
Družina iz Libelič

Odlična organizacija, sploh pa ideja. Drugo leto pridemo v Libeliče.
Družina z Jezerskega

Vse je bilo super. Pridemo tudi drugo leto. Mravlje nam niso nagajale.
Družina z Jezerskega

Bilo je super. Lahko bi bilo večkrat.
Družina z Jezerskega

Zapisala Zala Vehovec

Z ROKO V ROKI

Vrtec Dravograd, oddelek Črneče, je bil vključen v dvoletni projekt Z roko v roki. To je bil evropski medgeneracijski projekt, ki sva ga vodili vzg. Anica Filip in Valerija Pesičer. Prizadevali smo si vzpostaviti in razširiti sožitje med generacijami v okviru aktivnega in kreativnega preživljanja prostega časa. Otroci so si pridobivali socialne vrednote, ki pomenijo ključen korak v doseganju sožitja med ljudmi različnih generacij.

Naš oddelek deluje na vasi, kjer je dom starostnikov in že same besede »Z ROKO V ROKI« nam dajo širše misliti, da kjer si lahko podamo roke, sodelujemo, skupaj doživimo vesele trenutke, se dopolnjujemo – živimo polno, pravo življenje, poskrbimo za trenutke veselja, solze sreče v očeh …vse to smo doživeli v tem projektu. Otroci z razumevanjem sprejemajo drugačnost (hoja, gibi, videz …), saj že vsa leta sodelujemo z domom starostnikov. Veselje ob snidenjih je obojestransko. Tudi starši so bili vključeni v projekt in so se z veseljem odzvali.
Program aktivnosti je zajemal dve leti, bil je pester in zanimiv. Dejavnosti so zajemale likovne delavnice (izdelovanje božično-novoletnih voščilnic in okraskov), družabno srečanje ob dnevu starostnikov, božično-novoletno prireditev, pust,

pozdrav pomladi (urejanje cvetličnih nasadov) …
Vse dejavnosti smo popestrili s petjem , plesom in igro, čemur so varovanci doma vedno z veseljem prisluhnili. Projekt je v celoti zelo uspel. Prisotno je bilo uspešno sodelovanje s strokovnimi delavci doma starostnikov. Klub temu, da se je projekt zaključil, bomo še nadaljnje sodelovali s Koroškim domom starostnikov.

Otroške besede:

MATIC: »Fajn je bilo, ko smo rožice sadili.«
NIKA: »Pozimi smo šli v dom starostnikov, kjer smo jim zapeli, zaplesali. Dobili smo sok in sladkarije.«
NIKA K.: »Pobožali so nas starčki, se nam smejali.«
SIMON: »Mi smo delali smrekice za starčke. Najprej smo jih pobarvali. Anica jih je izrezala, nato pa smo jih okrasili s pikicami in krogi. Zelo so se jih razveselili. Naredili smo jih veliko, da je vsak dobil svojo smrečico.«
ASJA: »Za pusta smo bili vsi smešni in se nismo poznali.«
AMADEJ: »Mamici sem v roko dajal rožice, mama pa jih je vsadila v zemljo.«
LAURA: »Ona »bica« pa težko hodi, bomo ji pa pomagali.«
NUŠA: »Gremo jih obiskat, da jim ne bo dolgčas.«

vzg. Anica Filip, Valerija Pesičer

EVROPSKA VAS – DANSKA

Slovenija je postala del evropske družine in prav je, da o ostalih članih v družini tudi kaj izvemo. Prav zato smo se v letošnjem šolskem letu v Vrtcu Dravograd, enoti Šentjanž odločili, da sodelujemo v projektu Evropska vas 2010. Izbrali smo si državo Dansko; tudi zato, ker o njej bolj malo vemo in je bil to izziv tako za otroke kot vzgojiteljice, da to državo bolje spoznamo.
Skozi projekt smo sledili ciljem, da bi spoznali in sprejemali različnost držav Evrope; otroci spoznavajo širšo družbo – partnerske države in njihovo kulturo.
Najprej smo spoznali državne simbole. Ugotavljali smo, v čem sta si državi (Slovenija, Danska) podobni, v čem sta različni. Ugotovili smo, da ima danska zastava le dve barvi (rdečo in belo), zastava Slovenije pa tri (rdečo, modro in belo). Poslušali smo tudi himne obeh držav in se ju naučili prepoznati. Tudi politična ureditev držav je različna; Danci imajo na čelu države kraljico, Slovenci pa predsednika.
Ko smo spoznavali jezik, smo ga najprej poslušali in imeli občutek, da je zelo težko izgovorljiv. Ampak, kljub temu so se otroci naučili deklamacijo Lille Peter Eddderkop (Mali pajkec Peter) in različico Mojster Jaka (Mester Jakob). Tudi preštevati znamo do deset.
Spoznali smo tudi kulinariko Danske in ugotovili, da jedo veliko rib; si pripravili pravi danski zajtrk (obilen seveda – nepogrešljiv je sendvič) in spekli pravo dansko pecivo.
Če spoznavaš Dansko, pa seveda ne gre brez Hansa Cristiana Andersena in njegovih pravljic. Dramsko uprizoritev Male morske deklice smo si ogledali v gledališču v Slovenj Gradcu. In pa seveda Vikingi, ki so najbolj navdušili naše fante, saj so se poistovetili z njimi in si izdelali prave ščite, čelade in meče. Kar veliko smo izvedeli o Danski, ki nam je bila tako neznana.

Izvedeli smo tudi, da so prav na Danskem pričeli izdelovati prve lego kocke, ki jih danes pozna vsak otrok po svetu.
Ob koncu projekta pa smo se predstavili na Evropski vasi 2010 v Slovenj Gradcu, kjer so sodelovali vrtci, osnovne šole, šole s prilagojenim programom in srednje šole iz vse Koroške. V projektu pa so sodelovali tudi otroci iz Vrtca Dravograd, ki so spoznavali državo Poljsko.

Kaj vse so otroci spoznali o Danski, pa so povedali tako:

- *Na Danskem se igrajo z lego kockami. (Alja 5,5 let)*
- *Na Danskem imajo v pristanišču Malo morsko deklico. (Miha 5,5 let)*
- *Na Danskem živita kraljica in princ. (Žan 6 let)*
- *Vikingi so imeli na svojih ladjah zmajevo glavo. (Žan 6 let)*
- *Na Danskem je drugi najdaljši most na svetu. (Urban 6 let)*
- *Na Danskem pojejo Mester Jakob. (Hana 5 let)*
- *Danska zastav je rdeča , narisano pa ima belo križ kraž. (Kaja 5 let)*
- *Pekli smo dansko pecivo, ki izgleda kot polžja hišica. (Luka 4,5 let)*

Šola, oh, šola...

OSNOVNA ŠOLA ŠENTJANŽ PRI DRAVOGRADU

ZAKLJUČNA PRIREDITEV ODNOS DO ...

Na svetovni dan zemlje, 22. 4. 2010, smo se na OŠ Šentjanž pri Dravogradu zbrali s prav posebnim namenom. Ravno na ta dan smo želeli drug drugemu povedati svoje misli, spoznanja o različnih odnosih, ki smo jih skozi vse šolsko leto gradili, razčlenjevali in o njih razmišljali. Vsak razred je pripravil kratko predstavitev projektnega dela na temo Odnos do …. Vsega dela in aktivnosti na to tematiko seveda nikakor ni bilo mogoče prikazati, saj se je skozi šolsko leto na šoli veliko dogajalo in izvajalo premnogo takšnih ali drugačnih aktivnosti, v katerih smo odstirali različne odnose.

Prireditev se je pričela s prisrčno igro šolskega dramskega krožka učencev 4. in 5. razreda pod mentorstvom učiteljic Milene Jamer in Martine Ramšak. »Mladi dramski igralci« so zelo doživeto, skozi zgodbico o bolni Zemlji, ki jo ljudje vedno bolj zanemarjamo, sporočili, da vsem ljudem le ni vseeno, kaj se z Zemljo dogaja in kako bomo živeli naprej.

Igra: Zemlja je dobila vročino

V nagovoru, ki ga je pripravila učiteljica slovenščine Silva Martinc, nam je želela s svojim razmišljanjem odpreti oči, ušesa in srce.

»Najprej pozorno poglej okoli sebe. Te kdo gleda? Na skrivaj škili v tvojo smer? Ne? Dobro. Lahko začnemo s sporočilom. Še enkrat se ozri naokoli. Poglej okrog sebe. Dobro poglej vsakega, ki je v tvoji bližini. Premeri njihove postave in prebodi njihove poglede. Se je kdo skril? So vsi prešteti? Torej. Koliko enakih ljudi vidiš vsak dan na ulici? Dobro poglej. Koliko je res enakih? Nobeden. Vsi smo različni. Kakšen je tvoj odnos do teh ljudi? Kakšen je tvoj odnos do živih in neživih stvari? Si se kdaj vprašal kaj je bil starček, ko je bil mlad? Kaj je bilo posušeno drevo, preden si se ti rodil? Veš, kakšen boš ti čez toliko in toliko let? Kakšen odnos imaš do sebe? Si dovolj dosleden? Se znaš ceniti? Zaupaš v svoje sposobnosti? Ogromno vprašanj se odpre, ko človek začne razmišljati o svojem odnosu do drugih, drugačnih mogoče samo na papirju. NE zavedamo se, da smo lahko naslednji hip prav mi tarča nestrpnosti, rasizma ali pa postanemo stereotipi. Skušajmo se spremeniti. Najprej vzljubimo sebe, nato ljubezen nesebično podelimo med ljudi, potrebne naše pozornosti in prijaznosti.«

Nekaj utrinkov s prireditve posameznih razredov

Našim najmlajšim v 1. razredu je gotovo poleg mamice in očka prva in najtoplejša oseba babica in dedek. O njih otroci zelo radi pripovedujejo, kajti čas, ki ga preživijo s starimi starši, obogati njihovo življenje. Prvošolci so skozi šolsko leto razmišljali o odnosu do starejših. Prebirali so zgodbice, se o njih pogovarjali in igrali igre vlog. Obiskali so varovance v Domu sv. Eme in najlepše od vsega izdelali imenitne risbice z naslovom Jaz in moja babica / dedek, ki so jih razstavili v domu starostnikov.

1. razred

Drugošolci so skozi leto utrjevali medsebojne prijateljske odnose in velik poudarek namenili pomoči drug drugemu. Zakaj moram pomagati, je bil tudi naslov njihovega dvogovora, v katerem so na preprost način povedali, da lahko tudi majhni pomagajo velikim. O tem so brali tudi v zgodbicah. Dotaknili pa so se tudi odnosa do narave. Pisali so pesmi, ki so jih zbrali v knjižici z naslovom Ekologija, za kar so bili tudi nagrajeni za najboljši literarno-likovni izdelek na temo Embalaža je vsepovsod okoli nas – SLOPAK.

2. razred

1. Majhen sem papirček,
rad imam prepirček.
Z vetrom poletim,
rad v drugih kantah obležim.

2. Najraje pri plastenkah se
zadržim,
a tam dolgo ne zdržim,
zato naprej odhitim.

3. Pri steklu veter me odloži.
Tam že moj prijatelj toži:
»Košček stekla pika me,
oj, prijatelj, domov želim si le.«

4. Takrat premislim si.
Domov odhitim,
v svojem zaboju red naredim
in za čisto okolje poskrbim.

Nagrajena pesmica

V razrednem časopisu Lumpiji 3. razreda, ki so ga izdelali tretješolci, so na kratko predstavili vse teme Odnos do…, ki so jih skozi šolsko leto odpirali in na različne načine spoznavali. Odnos do copatov so pripravili v obliki muzikala znane zgodbe Muca Copatarica. Navduševali so s svojo igro, petjem in plesom. Sodelovali so tudi na literarnem natečaju Naravne in druge nesreče – Živali in nesreče, kjer je učenka Tjaša Mumel prejela državno nagrado za spis Čebelnjak.

3. razred

ČEBELNJAK

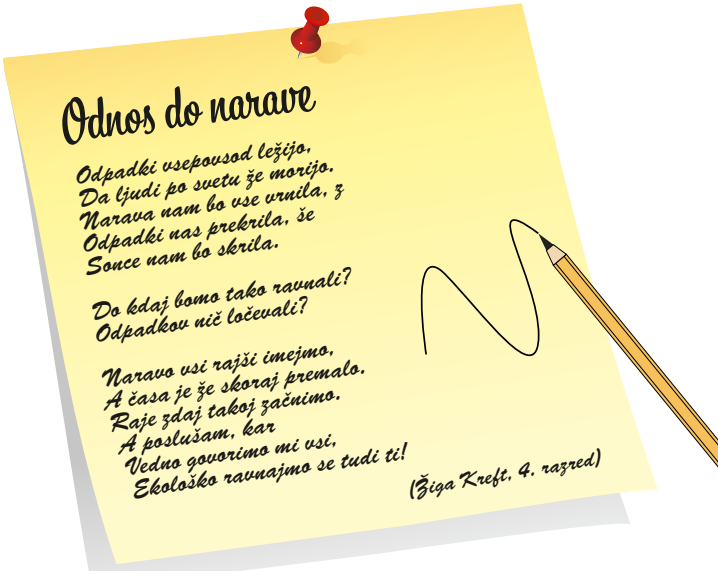
Prišla je pomlad. Sonce je toplo ogrevalo čebelnjak za hišo. Prebudile so se čebele v njem, ki so do tedaj spale zimsko spanje. Veselo so prikukale iz reže v panju in hitele nabirat med na travnik. Prve cvetlice so že začele cveteti in na teh cvetovih so se pasle. Pridno so nabirale med. Kako pridne in zanimive so se mi zdele. Sosed je na njivi posejal ajdo. Ko je začela cveteti, jo je poškropil proti plevelu. Ni pomislil, da se bodo na teh cvetovih pasle čebele. Čebele so druga za drugo padale, ko so se vračale s svojega dela. Strup jih je pomoril. Škoda za okolje je velika. Brez čebel, ki oprašujejo cvetove, bi naše življenje umrlo, saj ne bi bilo zelenja.

Tjaša Mumel, 3. razred

Četrtošolci so vsa razmišljanja strnili v časopisu Četrtošolec, kamor so zapisali mnogo pesmic, zgodb in risbic na temo Odnos do narave. Nekaj pesmic so predstavili tudi na prireditvi.

4. razred

V petem razredu so predstavili zanimivo resnično prigodo o deklici, ki je namesto, da bi plačala revijo PIL, denar porabila s sošolci v bližnji trgovini in jih prepričala v to, da so prvo uro pohajkovali po trgovini in nakupovali. Zgodbo so nam zanimivo dramsko predstavili v poduk:
»Na napakah se učimo.«

5. razred

Zdravje, katerega vrednosti se vse premalo zavedamo, poskušamo na šoli vsakodnevno promovirati. Poleg prijetne šolske klime in zdrave šolske prehrane, se zdravje poskuša izražati na mnogih drugih področjih. Ena izmed teh je tudi judo, ki ga trenirajo učenci na šoli. Na šoli imamo zelo uspešne judoiste, ki s svojimi zgledi in športnim duhom širijo pomembnost gibanja. Šestošolci so eni izmed njih.

6. razred

Učenci sedmega razreda so nam v skeču želeli razkriti odnos do metanja papirčkov, vrečk in ostalih drobnarij po tleh oziroma po poteh, kjer hodimo.

7. razred

V osmem a razredu pa so razmišljali o povsem preprostem vsakdanjem predmetu: ŠOLSKI GOBI. Na zanimiv način ob dialogu med umazano šolsko gobo in snažno šolsko gobo so marsikomu odprli oči, da moramo odnose gojiti do popolnoma preprostih predmetov, ki jih zaradi vsakdanjosti skoraj ne opazimo ali pa z njimi nepremišljeno ravnamo.

8. a razred

Učenci osmega b razreda pa so v mislih skočili v leta, ko bodo starejši, in v skeču prikazali, s kakšnimi težavami se bomo srečali v teh letih. Učenka Janja Pokeržnik in Eva Gnamuš pa sta bili tudi nagrajeni za najboljši literarno-likovni izdelek na temo Embalaža je vsepovsod okoli nas- SLOPAK.

8. b razred

IMEJMO SE RADI

1. Me smo plastenke,
navihane mladenke.
Ko smo polne,
nismo bolne.
Po uporabi,
nas sem dostavi

2. Steklo, buteljke in steklenice,
brž v to kanto, brez kaprice.
Prazne, razbite,
sem nas vrnite.

3. Star papir se tu odlaga,
stran, stran, stran nesnaga.
Vse kataloge prosim,
saj lep napis tu spodaj nosim.

Janja Pokeržnik, 8. razred
nagrajena pesmica

V osnovni šoli se vse konča z devetim razredom. Z njimi smo to predstavitev sklenili tudi mi. Devetošolci so nas nagovorili samo s projekcijo, sliko in prijetno glasbo, s čimer so v nekaj minutah predstavili odnos, ki se je v njihovi devetih letih šolanja na naši šoli razvijal, pletel in spletal v pristno, večno in nikoli pozabljeno prijateljstvo.

9. razred

Glasen in bučen aplavz nas je spremljal nazaj v šolske klopi, kjer se bodo odpirali novi odnosi do …. Kakšni? To bo prinesel čas. Najprej so pred nami počitnice, ki jih vsi z največjim veseljem pričakujemo. Odnos do vsega in vsakega pa bo v duhu z nami na vsakem koraku.

Naj bodo naše vodilo v življenju besede učiteljice Silve, s katerimi je končala svoje razmišljanje: »Nasmehni se, kajti tak si najlepši. Podeli smeh s človekom, ki se zaradi česarkoli ne zna smejati. Pomagaj mu najti sonce, kajti tudi on si zasluži njegovo toploto.«

Vodja tima Zdrave šole

OŠ DRAVOGRAD

Pestro in zanimivo šolsko leto se izteka ...

SMUČARSKI TEČAJ OTROK PRVE TRIADE

Komaj čakamo, da pride avtobus po nas.

Male smučarke pozirajo.

Prav vsi smo se naučili smučati, pa tudi diplome smo dobili.

UČENCI PLAVAJO

PRIDNE BRALCE JE OBISKALA ANJA STEFAN, ZNANA PRAVLJIČARKA.

USTVARJALNA DELAVNICA UČENCEV 4. RAZREDOV

Spretne roke naredijo marsikaj.

TEHNIŠKI DAN PETOŠOLCEV

»Mali« ustvarjalci.

OČISTIMO SLOVENIJO V ENEM DNEVU

PRIMOŽ SUHODOLČAN NA OBISKU

Dva »ta prava« skupaj.

NARAVOSLOVNI TEDEN V TOLMINU

Gremo v planine.

Čarobno moč ima to drevo.

OBISK MLADIH NOVINARJEV V DOČ

Prijetno druženje

SODELOVANJE NA PROJEKTU EVROPSKA VAS

Bili smo ustvarjalni.

DAN ODPRTIH VRAT POLICIJE

Malo poziramo …

Uh, kakšen motor.

Marica nas je še posebej zanimala.

Vsi želimo videti …

27. DAN ŠOLE

Darja Lesnik

Dravograd na stari razglednici

Zbiratelj starih razglednic Marjan Merkač nam je poslal reprodukcijo stare dravograjske razglednice iz leta 1898.
Take razglednice so v tehniki litografije tiskali na koncu devetnajstega stoletja. Ker je tehnika zamudna in draga jih dolgo niso izdelovali. V devetnajstem stoletju so že zelo redke. Besedilo, napisano v italijanščini, je prevedel Branko Morenčič iz Nove Gorice.

PREVOD
Naslovna stran:
Cenjena gospodična
Giuseppina Adami (Jožica Adamič) v Trstu, ul. Fabbri št.5, IV nadstropje.

Slikovni del:
Simpatična gospodična
Sedaj ne vem, kaj še reči, glede te razglednice le, da je zelo daleč pod realnostjo (verjetno je mislil, kako je mesto prikazano).
Potovanje iz Beljaka v Maribor je eno od najbolj čudovitih, ki jih vam svetujem (ali smiselno bolje polagam na srce).
Tisoč pozdravov od Raimonda (Rajmunda)

Pomoč na domu

Socialno varstveno storitev "pomoč na domu" je v Dravogradu pričela v začetku 90-ih let izvajati Martina KLOBUČAR, s svojo zasebno firmo VIS VITALIS. V letu 1998 je pomoč kot javno delo izvajal Koroški dom starostnikov Črneče z dvema socialnima oskrbovalkama. S 1. 3. 1999 pa je to delo prevzel CSD Dravograd.
Pomoč na domu kot socialna oskrba je namenjena občanom, ki se zaradi starosti ali hude invalidnosti ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanju nimajo možnosti. Namen storitve je, da se upravičencem vsaj za nekaj časa nadomesti potreba po institucionalnem varstvu v zavodu, v drugi družini ali drugi organizirani obliki.
Pomoč na domu izvajajo oskrbovalke v skladu z etičnim kodeksom delavcev v socialnem varstvu in v skladu z dogovorom o izvajanju storitev, ki ga pred začetkom izvajanja oblikuje strokovna delavka centra na področju pomoči na domu, skupaj z uporabnikom in ostalimi udeleženimi v uporabnikovi socialni mreži. Osnovno vodilo pri izvajanju storitev je upoštevanje uporabnikovih individualnih potreb in spoštovanje pravice do odločanja o vsebini izvedenih storitev.

V skladu s potrebami upravičenca storitev obsega:

- **gospodinjsko pomoč,** kamor sodijo: prinašanje enega pripravljenega obroka hrane ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora;
- **pomoč pri vzdrževanju osebne higiene,** kamor sodijo: pomoč pri oblačenju ali slačenju, pomoč pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov;
- **pomoč pri ohranjanju socialnih stikov,** kamor sodijo: vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

Upravičenci do socialne oskrbe na domu so osebe, stare nad 65 let, ki so zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, nesposobne za samostojno življenje, osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje nege in pomoči za opravljanje večine življenjskih funkcij, kronično bolne in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja in hudo bolni otroci ali otroci s težko motnjo v telesnem razvoju ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, če niso vključeni v institucionalno varstvo.
Cena pomoči na domu se oblikuje na podlagi Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev.
Ekonomska cena neposredne oskrbe znaša 13,35 EUR na uro, k vsaki opravljeni uri pomoči prispeva občina 6,67 EUR in država v okviru programa aktivne politike zaposlovanja 3,70 EUR. Tako znaša cena za uporabnika 2,97 EUR na uro. Uporabniki z zelo skromnimi dohodki pa imajo možnost uveljavljati pri centru za socialno delo dodatno olajšavo pri plačilu storitve.

Republika Slovenija
CENTER ZA SOCIALNO DELO DRAVOGRAD
Meža 4, 2370 Dravograd

Koroški dom starostnikov

Koroški dom starostnikov Črneče - Dravograd kakovostno sodeluje z različnimi organizacijami v občini Dravograd, na kar smo v domu zelo ponosni.
Zadnji dve leti smo, v okviru projekta Z roko v roki, posebej aktivno sodelovali z Osnovno šolo Neznanih talcev Dravograd. Projekt Z roko v roki je medgeneracijski projekt, ki si prizadeva vzpostaviti in razširiti solidarnost in sožitje med generacijami v okviru aktivnega in kreativnega preživljanja prostega časa.
V ta projekt je bil, poleg šole, vključen še Vrtec Črneče.
V sklopu programa smo v dveh letih izvedli več skupnih prireditev: od literarnega večera, delavnice zdravilnih zelišč, likovne delavnice, delavnice peke peciva, do izdelovanja čestitk, tombole, urejanja cvetličnih nasadov …
Z velikim veseljem smo se odzvali vabilu mentorice projekta na osnovni šoli, prof. Marjete Podgoršek Rek, da se skupaj s stanovalci udeležimo prireditve ob dnevu šole, konec maja.
Stanovalci so bili izredno počaščeni in presenečeni, saj so jih čakali rezervirani sedeži v prvi vrsti. Gospod ravnatelj, Marjan Kovše, pa jim je v svojem govoru namenil poseben pozdrav.
Po prireditvi so bili povabljeni na pogostitev. Gostovanje v šoli je zanje ostalo nepozabno.

Koroški dom starostnikov
Črneče - Dravograd

Sodelovanje z občani Dravograda je v teh letih stkalo pomembne vezi. Tega so stanovalci našega doma še posebej veseli. Prijateljske, nepogrešljive vezi so se razvile tudi s člani in članicami vseh društev, ki delujejo na območju občine, saj jih večkrat letno tudi obiskujejo.
Stanovalci in zaposleni si tudi v prihodnosti želimo takšnega sodelovanja.

Manca Štrigl Javornik, univ. dipl. soc. delavka

Išče se živ!
ROGAČ, BUKOV ALI ALPSKI KOZLIČEK.

Ko se pomlad preveša v poletje, odcveto pisani travniki, dosežejo vrh svoje aktivnosti nekatere zanimive vrste hroščev, ki so same po sebi zelo dober pokazatelj ohranjenosti našega okolja. V svojem razvoju so vezane na odmrli ali odmirajoč les, zato nanje praviloma naletimo v raznodobnih gozdovih z veliko odmirajočega lesa in dobro ohranjenim naravnim ravnovesjem. Zaradi naglih sprememb gospodarjenja z gozdom so se danes mnoge vrste hroščev v Evropi znašle na t. i. rdečem seznamu ogroženih vrst.
Evropska unija kot temelj ohranjanja narave vzpostavlja omrežje območij Natura 2000, v katerih širom Evropske unije ohranjamo ogrožene in redke živalske, rastlinske vrste in njihova življenjska okolja. Tudi v Sloveniji smo za nekaj vrst hroščev določili območja Natura 2000, kjer so posegi dovoljeni, je pa potrebno razvoj usmerjati s trajnostnim gospodarjenjem in tako ohranjati ugodno stanje njihovih življenjskih okolij. Zato so podatki o pojavljanju teh vrst pomembni z več vidikov.

Že leta 2007 smo javnost v različnih medijih pozvali, da prispevajo morebitne najdbe in s tem pomagajo raziskati razširjenost nekaterih vrst hroščev v Sloveniji, da bi strokovnjaki, pristojne službe in pripravljavci prostorskih aktov lahko bolje in uspešneje usmerjali potrebe v prostoru. Odziv je bil presenetljiv in akcijo smo nadaljevali naslednja leta. Bralcem časopisov se lahko zahvalimo za skoraj 100 podatkov na leto.
Tako letos vzpodbujam bralce dravograjskega Informatorja, da posredujete vaš podatek o pojavljanju katerega od naslednjih vrst hroščev: rogača, bukovega kozlička ali alpskega kozlička. Ker ste Dravograjčani znani ljubitelji narave in planin, si obetam kakšen dragocen podatek, ki bo le potrdil moja pričakovanja primernega življenjskega okolja teh treh hroščev.
Da jih bomo prepoznali je potrebno, o teh trdokrilcih, navesti nekaj zanimivosti, še najlažje pa jih boste prepoznali s primerjavo po fotografiji.

Rogač je verjetno najbolj prepoznaven hrošč, saj ga težko zamenjamo s katero drugo žuželko. Telo je podolgovato, široko in rahlo sploščeno. Samčki se ločijo od samic, saj so njihove čeljusti preobražene v rogovju podobno tvorbo. Glava in noge so črne ali temnorjave, barva pokrovk pa temno rjava do kostanjevo rdeča. Je ena največjih evropskih žuželk, četudi je velikost lahko različna od 2.5 do 8 centimetrov. Življenjski cikel rogača je neizogibno povezan z lesom, najpogosteje z vsemi vrstami hrastov in s kostanjem. V Sloveniji je vrsta prisotna skoraj povsod, kar kaže na to, da je stanje naših gozdov, predvsem pa kulturne krajine z mejicami in posameznimi otoki listnatih dreves, še razmeroma dobro. Ličinke rogača se razvijajo v trohnečem lesu listavcev, predvsem hrastov, kostanja, bresta, pa tudi javorja. Razvoj od jajčec preko ličinke, ki se prehranjuje s trohnečim lesom in se nato zabubi iz bube pa se izleže odrasli hrošč, poteka tudi do pet let. Zato je rogač zelo dovzeten na spremembe, ki lahko prekinejo življenjski krog. Odrasli hrošči so aktivni v mraku med majem in avgustom. Ko se sonce skoraj spusti za obzorje, jih bomo najlažje videli brenčati v mraku, to njihovo brenčanje pa tudi slišali. Ker je velik in okorno leti, ga lahko prepoznamo tudi v letu.

Foto 1: Samička rogača je manjša od samčka in nima »rogov«. (foto: M. Vernik)

Foto 2: Samček rogača je lahko prepoznaven, saj ga »krasijo« ogromne, rogovju podobne preobražene čeljusti, s katerimi se samčki borijo za prevlado nad tekmeci, kot to počne tudi srnjad ali jelenjad. Od tod tudi ime tega hrošča – rogač. (foto: M. Vernik)

Odrasli alpski kozlički se pojavljajo od julija do srede avgusta, vendar le v strnjenih bukovih gozdovih in bukovem lesu, če ga imamo skladiščenega nedaleč od gozda. V okolici Dravograda so to izpostavljena pobočja Bukovja, ostanki bukovih sestojev na Pohorju ali pa bukovi sestoji v dolini Velke. Telo je podolgovato, ozko, modre barve, na vsaki pokrovki pa ima po tri črne pege. Imajo zelo dolge tipalnice, ki so modre, le na sklepih členih so črne. Veliki so od 2 do 4 centimetre.
Na videz podoben mu je bukov kozliček, katerega telo je bolj robustno, širše in sive ali pa sivomodre barve, nanj pa lahko naletimo v mešanih bukovo-jelovih gozdovih. Tipalke so krajše kot pri alpskem kozličku. Na vsaki pokrovki ima le po dve črni pegi, kar je vsaj za razlikovanje od alpskega kozlička, dober prepoznavni znak. Aktivni so že v maju in še cel julij. Za razliko od večine ostalih vrst kozličkov, bukov kozliček ne leti, saj ima zakrneli drugi par kril pod pokrovkami.
Razvoj teh dveh kozličkov prav tako poteka v lesu več let. Posebej ju privablja vonj sveže posekanih bukovih dreves, kjer jih lahko ob lepem sončnem vremenu najlažje opazimo. Tudi če pobrskamo po bukovih štorih ali pa bukovih cepanicah, ju lahko opazimo. Alpski kozliček je vezan le na bukov les, medtem ko bukov kozliček odlaga jajčeca tudi v jelko, smreko in drug poškodovan ali trhel les.
Razvoj od jajčeca preko ličinke in bube traja pri obeh vrstah tri do štiri leta. V gozdu ali ob gozdnem robu skladiščen les bukve tako lahko deluje kot past. Samica namreč v ta les odloži jajčeca in do nadaljnjega razvoja ne pride, saj se les v

naslednjih letih uporabi v gospodarske namene ali kurjavo. Zato je primerno, da v mesecu maju pa tja do julija posekan les nemudoma spravimo iz gozda in ga skladiščimo drugje.

Foto 3: Bukov kozliček je temnosive barve, čokat in širok s po dvema črnima pegama na vsaki pokrovki. (foto: M. Vernik)

Spoštovane bralke in bralci Informatorja. Če ste tudi vi opazili katerega izmed opisanih hroščev vas naprošam, da podatek sporočite Zavodu RS za varstvo narave na telefonsko številko 02 333 13 75 ali na elektronsko pošto martin.vernik@zrsvn.si . Pri tem sporočite tri podatke: natančno lokacijo najdbe (npr. hišna številka, koordinate Naravovarstveni atlas idr.), datum najdbe in vaše ime. Lokacijo lahko zelo natančno določite v Naravovarstvenem atlasu www.naravovarstveni-atlas.si. Zaradi možnih zamenjav je primerno, če priložite fotografijo opaženega hrošča, četudi fotografirano z mobilnim telefonom. Bralce še naprošamo, da živali puščajo v naravi, kjer so jih opazili. Namen bomo dosegli že z zapisanimi podatki.

Foto 4: Samička alpskega kozlička, ki jih prepoznamo po treh črnih pegah na vsaki pokrovki, odlaga jajčeca v posekan hlod. Zarod je vnaprej obsojen na propad, saj bo najverjetneje zgorel že v naslednji zimi. (foto: M. Vernik)

Vsaka najdba je dragocen podatek, zato se vam za podatek že vnaprej zahvaljujem. Tako boste tudi Dravograjčani zelo pripomogli k ohranitvi mozaika naravne dediščine, ki jo imamo v skrbi za bodoče generacije.

Martin Vernik
Zavod RS za varstvo narave, OE Maribor
Pobreška c. 20, 2000 Maribor
tel: 02 333 13 75, e-pošta: martin.vernik@zrsvn.si

Izdelki s podeželja

OBVESTILO

LAS MDD Zadruga za razvoj podeželja z.b.o., katere ustanoviteljica je tudi Občina Dravograd, organizira **vsako soboto, v času od 11.45 do 14.45 ure, pri prostorih Občine Dravograd,** prodajo izdelkov s podeželja. Mobilna trgovina ponuja kupcem široko ponudbo domačih dobrot: domač kruh in pecivo, jajca in testenine (ozke in široke rezance), sok, »mošt« in likerje, domače mesnine (salame, klobase, narezke, paštete, ocvirke, zaseko ipd.), skuto, jogurte in sir, med in medene izdelke.
VLJUDNO VABLJENI !

Moja življenska pot in delo

Nekaj dni nazaj me je urednica Informatorja prosila, da za naslednjo številko napišem kronologijo svojega življenja in dela. Nisem bil navdušen, prej presenečen. Koga pa danes še zanima manj mlad človek, upokojenec, ko pa je vse usmerjeno zgolj v opevajočo, dozorevajočo mladost, zadnji dve leti pa prvenstveno v krizo, krizo vrednot, ki ustavlja voz umetno pospešene potrošnje in uživanja.
Preveval me je tudi pomislek: ali bralci morda ne bodo razgaljanje podobe o samem sebi vzeli kot nekaj nelepega, hvalisavega, kar je še nekaj desetletij nazaj veljalo za nespodobno? A ne glede na to sem si rekel: »Ni lepo odkloniti želje nekoga, četudi gre navsezadnje za razkrivanje podobe, ki si jo človek oblikuje podzavestno in zavestno z usedlino pomnjenj, številnih doživetij, izkušenj, spominov, želja in ciljev, ki si jih je zadal in uresničeval, zavedajoč se pri tem, da so v veliki meri odvisni od okoliščin časa in lastne podobe, ki jo ima človek o sebi. S temi vedenji opisujem svoje življenje in delo kot sem ga doživel, občutil, preživel in o njem mislim.«

Moja življenjska pot se je začela nad vasjo Vič v lepi in topli leseni hiši, ob svetlobi petrolejke, leta 1935, v državi Kraljevini SHS. Oče Ferdinand, trgovec že v Avstro-Ogrski, je po prvi svetovni vojni, v veliki gospodarski krizi, obubožal. Z ženo Jero je gospodaril na majhnem posestvu z dvema kravama, s katerim sta preživljala nas, tri otroke. Bilo mi je šest let, ko je oče v 68. letu umrl. Z veliko zaskrbljenostjo je dočakal prihod nemškega okupatorja. Od strahu pred pokanjem v Dravogradu, kjer jugoslovanski vojaki Nemcev niso pustili čez Dravo, v bojazni, da ne bi kakšna granata zadela naše lesene hiše, kot se je zgodilo na vasi po prvi svetovni vojni, ko je granata zadela »Pajenkovo štalo«, smo iz hiše znosili, med smreke, kar je bilo vrednega, in tri noči prespali v grapi nad hišo.
V jeseni leta 1942 sem začel hoditi v osnovno šolo v Dravograd. Prvo leto je učiteljica še govorila slovensko, naslednja leta pa samo nemško. Prvi dve leti je bil šolski pribor kamena tabla z »riflom« (tankim kamenim pisalom in gobico), naslednja leta pa zvezki in knjige v nemškem jeziku. Tretjega razreda, leta 1945, zaradi pogostih letalskih napadov na Dravograd, nismo končali. Ob vsakem alarmu smo morali v šolski kletni bunker ali pa smo jo pobrisali proti gradu in domov. Bila je vojna, v Dravogradu internirani ujetniki, nastanjeni v taboriščih v Črnečah in nad železniško postajo, so gradili elektrarno, vlaki so bili natrpani z vojaki in civilisti, gestapo pa je sejal strah in smrt. »Hajlalo« se je na vsakem koraku, na nepravilen dvig desne roke smo bili nenehno opozarjani. Proslave so bile bučne: polno zastav s kljukastim križem in »marširanje Hitlerjugenda« s skupino fanfar in bobnov, imenovano »Fanfarenumzug«, je bilo v veselje Dravograjčanov, še posebej »kulturbundovcev«. Bližala se je svoboda. Ceste so bile zatrpane z bežečimi civilisti in živino iz juga, zadnje dni pa s kolonami nemških vojakov, ki so odmetavali vso mogočo opremo. Otroci smo jo veselo zbirali: pištole, »municijo«, daljnoglede, obleke, odeje, razen pribor ... V Otiškem Vrhu so partizani preganjali zadnje nemške kolone in ustaše, po levem bregu Drave pa so iz mariborske strani Dravograd osvobajali Bolgari, ki so kradli in posiljevali, in čez nekaj dni jih ni bilo več. Vsi smo čutili veliko neko negotovost, kaj še bo.
Svoboda. Povsod radost, posebno veselje nas šolarjev. Plapolale so jugoslovanske zastave z rdečo zvezdo, mitingi, iz zvočnikov partizanske pesmi, parole po zidovih hiš, veselice, sestanki, transparenti, večerne »baklade«, teh smo bili šolarji še najbolj veseli, udarniško delo, oficirji in nasmejana dekleta, slabo založene trgovine, vse na karte, čakanje v vrsti, je bil zunanji videz začetka svobode. Ljudje so bili svobode res veseli. Sodelavci z okupatorjem so bili zaprti v nekaj kleteh, če niso z gestapovci že prej pobegnili.
V jeseni smo morali ponavljati tretji razred. Prvi učitelj je bil Franci Turičnik. Imeli smo ga radi in veliko nas je naučil. Enkrat tedensko je v razredu učil verouk dravograjski prošt Matija Munda, prvi interniranec iz Dravograda, ki se je vrnil iz nemškega taborišča brez desnega zapestja. Bil je zahteven in strog. V spominu mi je ostala molitev stoje na začetku in koncu pouka, ki jo je vodil učitelj.
Tretji in četrti razred sem končal s prav dobrim uspehom. Učitelj me je nagovoril za vpis v nižjo gimnazijo v Guštanju, danes Ravne na Koroškem. Sprejemni izpit iz slovenščine in računstva. Od septembra pa vsak dan, razen nedelje, peš na vlak. Ker je bilo na gradu, kjer so bile učilnice gimnazije, premalo prostora, smo »vlakarji« imeli prvi razred v osnovni šoli, ki je danes občinska zgradba. Vse je bilo drugače: neznanci, vsako uro drug predmet in drug profesor ali profesorica, pred začetkom pouka telovadba -»zarjatka«, tuj jezik srbohrvaščina, razrednik, popisovanje (kaj so starši, premoženje, veroizpoved). Pred začetkom pouka prvega in drugega razreda nam je razrednik z isto žlico dajal ribje olje ... Po pouku pa do pol treh, do odhoda vlaka, smo bili prosti. Hitro smo se privadili in sklepali nova prijateljstva. Šolsko leto je hitro minilo.
V drugi razred smo že hodili mimo ropotajoče železarne in pokopališča ter v kostanjevem drevoredu po klancu na grad. Grajske sobane, stopnišče in hodniki so še kazali znake, da je tod nekdaj prebivala gospoda, le parket v učilnicah je bil namazan z nekim temnim oljem.
Šele mnogo let kasneje se je zvedelo, da je bil v tem gradu nekaj mesecev zbirni center, iz katerega so okupatorju najzvestejše domačine streljali kar v gozdu nad gradom, večino pa odpeljali v taborišče Šterntal, danes Kidričevo.
Ravnatelj, sivi in straha spoštujoči gospod dr. Sušnik, profesorji z avtoriteto so nas vzpodbujali k učenju, razredniki: Arh, Messner, Černetič pa bodrili in kršiteljem izrekali kazni. Konec tretjega razreda smo opravili malo maturo. Prva stopnička po osnovni šoli je bila za nami. Od štirih razredov se nas je v četrti razred vpisalo le za dva razreda. Priključili so se dijaki iz slovenjgraške gimnazije in nekaj »repetentov«. Novi sošolci, poglobljeno ponavljane snovi iz prejšnjega leta, novi predmeti in udarniško delo pri gradnji nove stavbe gimnazije, ki so jo višješolci po brigadirsko začeli že leta 1948. Po četrtem razredu sem, zaradi gmotnih razlogov, gimnaziji dal slovo.

Doma, razen prodaje dveh litrov mleka, ni bilo zaslužka. Mama se je poročila s kovačem po poklicu. Nagovarjal me je, da bo zame najbolje, da se izučim kakega poklica, saj da je, po njegovem, gimnazijska pot predolga. Odločil sem se za železniško industrijsko šolo v Mariboru, ki je učencem nudila: zastonj internat, perilo, uniformo in delovno obleko ter čevlje in karto za prevoz domov z železnico. Odprla so se mi vrata v drug svet: praktično šolo in povsem drugačno okolje ter do tedaj neznani dialekti. V internatu je bil vojaški red in disciplina. Vzgojitelj nas je v koloni vodil v šolo in iz šole ter bil z nami noč in dan. Pouk je bil deljen na štiri ure prakse v delavnici in štiri ure teorije v učilnicah. Učitelji in profesorji so bili v podajanju snovi in zahtevah podobni onim na gimnaziji. Ob obveznih popoldanskih učnih urah so bili organizirani razni krožki: pev-

ski, glasbeni, šahovski, šoferski, jadralni, modelarni …Šola je bila znana po svoji pihalni godbi, tamburaškem orkestru in pevskem zboru. Vsako leto smo imeli šestnajst gledaliških predstav: osem dram in osem oper, v prvem letniku pa vsak mesec kino predstavo. Takrat je bil tudi čas politične zaostritve zaradi tržaškega vprašanja. V povorki, z godbo na čelu, smo morali na dnevne in nočne demonstracije po mestnih ulicah in vzklikati gesla proti Italiji, Vatikanu in slovenski Cerkvi. Vsaka demonstracija se je končala s kravalom pred mariborsko škofijo. Nam, tretje letnikom, so obljubljali oprostitev končanja šole, če se javimo med prostovoljce za Trst. A iz te moke ni bilo kruha. Tista leta so bila tudi leta reorganizacij gospodarstva in uvajanja gospodarske računice. Šolo so ločili od železnic in je postala samostojna. Ukinjena je bila zastonjskost in bonitete. Vse se je moralo plačati. Zaradi odličnega uspeha sem imel privilegij za kredit, ki sem se ga zavezal plačati, ko bom zaslužil.
Junija smo imeli zaključne izpite. Naslednji mesec sem bil že zaposlen v lokomotivski montaži v tedanji tovarni železniških vozil Boris Kidrič. Hrup, prah, dim, umazanija, še avstro-ogrsko poimenovanje lokomotivskih delov, skupinski akord, so bili moje razočaranje. Ko sem odplačal kredit internatu, sem bil vpoklican na služenje vojaškega roka v avto komando v Skopje. Šestmesečna tortura in »drilanje«. Podnevi in ponoči vse na ukaz, vsako soboto skupinsko kopanje, v nedeljo pa cela četa: vrsta proti vrsti in higienski pregled s spuščenimi hlačami! Desetarski tečaj po ruskem modelu. Napredovanje in udejanjanje naučenega z novimi rekruti. Vsak petek »politička nastava« in poslušanje o marksizmu, internacionalizmu, kapitalistih, sovražnikih, »bratstvu in enotnosti jugoslovanskih narodov«, JNA kot kovačnici miru in varovalki izgradnje socializma, najboljši demokratični socialistični družbeni ureditvi, po kateri stremi ves svet, vodilni vlogi Titove Jugoslavije med neuvrščenimi in boj proti reakciji - kleru! Slovenski jezik je bil prepovedan! Po osemnajstih mesecih bi morali biti odpuščeni. Že preoblečeni v civilne obleke, smo dobili komando: »Produženje za neodredženo vreme!« Sledilo je »napredovanje« v čin vodnika. Razočaranje in izbiranje »preverjenih« za jugoslovansko vojaško enoto na Sinaju. V nekaj dneh je bil častni postroj, ki ga je nagovoril general Hamovič, in izbranci so odkorakali v letalo. Še šest mesecev življenja. Končno smo 23. februarja 1957 dobili pričakovane odpustnice. Taka je bila kovačnica za en jezik-samo srbski in en narod - jugoslovanski.

Po vrnitvi domov sem se zaposlil v strojnem remontu v Železarni Ravne in 2. 4. 1957 delal praktični sprejemni izpit: prileganje dveh pločevin v obliki triglava in na vsaki strani polkroga - ob obrnitvi ene polovice so se morale vse konture prilegati brez špranje ter valj spiliti v šesterokotnik in nanj prilagoditi matico s tesnim prilegom vsake ploskve. Obratovodja me je pohvalil, rekoč: »Vidi se vidi, da si bil v dobri šoli!« Dodeljen sem bil v skupino za vzdrževanje žerjavov in dvigal. Zopet nekaj neznanega. Dobri sodelavci, tovariško vzdušje, a delo večinoma na višini, v metalurških obratih pa nad pečmi v vročini in dimu zlasti, ko so se peči odpirale ali se je izvajala rafinacija taline. Zanimivo delo, generalni remonti pa vedno ob praznikih, za začetek še kar dober zaslužek. V popoldanskem času me je vodja vojaškega odseka v dravograjski občini, J. Černič, nagovoril, da sem dve leti učil predvojaško vzgojo fante, ki so pričakovali vpoklic na služenja vojaškega roka. Nekaj teorije, korakanje, vaje … Med tem časom sem bil premeščen iz centralne delavnice v skupino za vzdrževanje topilniških peči in livarskih strojev ter naprav. Zopet novosti in spoznavanje delovanja, toda težavnejšega dela si še danes ne morem predstavljati: v livarni po tleh pesek skoraj do gležnjev, povsod prah, nabijanje kaluparskih strojev, dim od ulivanja ulitkov; še hujše in življenjsko nevarno je bilo vzdrževanje elektropeči, v katerih je temperatura okoli 1400 oC.
Naneslo je, da so nekega dne okrog grafitnih elektrod, segajočih skozi obok v talino, pregoreli vsi trije zaščitni obroči, ki so preprečevali izhod ognju. Po lestvi in v azbestni zaščitni obleki sem se moral povzpeti na razgret obok peči in ob sikanju plamenov zamenjati vse tri! Prvič me je bilo resnično strah, groza. »Kaj če se obok vdre?« sem se spraševal. Rekel sem si: »Če pridem živ dol, tega dela ne bom več opravljal!«
Naslednje jutro sem šel k obratovodji, mu povedal o mojem strahu in ga prosil za premestitev nazaj v centralno delavnico ali pa bom dal odpoved. Rekel je: »Saj vidiš, da nimamo dovolj ključavničarjev. Razumem te. Potrpi, da dobimo nadomestilo.«
Kmalu je bil k vojakom vpoklican vzdrževalec pnevmatskega orodja. Bil sem prestavljen na njegovo mesto in seveda prezadovoljen. V centralni delavnici je bilo več različnih skupin vzdrževalcev in mehanska obdelava. V moji bližini je bila skupina za generalni remont strojev in naprav v valjarni in kovačnici. Dobro smo se razumeli, se pogovarjali in ocenjevali politične dogodke doma in posvetu. Kot novinca so me spraševali vse mogoče. Verjetno me je Mladinska organizacija strojnega remonta zaradi tega predlagala v trimesečno večerno mladinsko politično šolo pri občinskem komiteju LMS Ravne na Koroškem. Dvakrat tedensko so nam predavali partijski funkcionarji o zgodovini partije, marksizmu, socializmu, ureditvi SFRJ, vodilni vlogi partije in delavskemu razredu ter samoupravljanju … Vse že znano iz časa služenja vojaškega roka. Name je postal pozoren sekretar partijske celice, strojni tehnik in delovodja generalnega remonta obdelovalnih strojev, ki je, mimogrede, čez tri leta na skrivaj odšel na Švedsko. Spraševal me je kdo sem, kje stanujem, kdo so moji starši, kje sem se izučil … Ko sem mu povedal, da sem bil odličnjak v ŽIŠ-u, se je razveselil, da je tudi on končal to šolo in nato Tehnikum v Puli. Po nekaj pogovorih mi je predlagal, da bi vstopil v partijo, ker da izpolnjujem vse pogoje. Presenečeno sem dejal: »O tem še nisem razmišljal, nimam odgovora.« Čez dober mesec mi je povedal, da sem povabljen na razgovor h glavnemu mehaniku, sekretarju partije železarne; sestanek da bo čez dva dni ob pol štirih popoldan v njegovi pisarni. Tistega dne nisem šel domov, počakal sem kar v delavnici. Ob dogovorjeni uri sem vstopil v pisarno. Za mizo je sedel sekretar, ob strani pa še dva znana partijca. Na nasprotni strani sta že sedela ostala dva povabljenca. Sekretar »fabriške« partije se je vljudno zahvalil, da smo prišli na sestanek in da smo zagotovo ponosni na vodilno vlogo partije ter da imamo razčiščene pojme o religiji … Ker nas poznajo kot dobre mladince, smo vsi trije predlagani za sprejem v partijo. Po vrsti smo morali

povedati svoje »generalije« in odgovoriti ali si želimo sprejema v partijo. Kolega sta povedala, da že dolgo simpatizirata s partijo, da sta z religijo na čistem. Starejši je sodeloval v mladinskih delovnih brigadah, bil je skojevec, drugi, moj sošolec Vinko, je povedal, da je njegov oče član ZB in tudi dva brata da sta člana partije. Oba sta izjavila, da se želita včlaniti. Na vrsti sem bil jaz. Imel sem notranjo stisko, kako se izgovoriti. Dejal sem: »Moja mama, očim in sestri so globoko verni, tudi vsi sorodniki, trije od njih so bili v partizanih, mama je bila zaprta v gestapovskem zaporu v Dravogradu. Vzgojen sem v veri, živim doma, stanovanje imam zastonj, le za hrano dajem denar. Prepričan sem, da mi domači tega koraka ne bi oprostili. Z odhodom od doma bi si poslabšal svoje stanje.« »Takega odgovora od tebe nismo pričakovali. Malo še premisli, o tem se bomo še pogovarjali,« je dejal sekretar in nas odslovil. Imel sem mir, občutil pa sem, da sem v njihovih očeh drugačen, kot so si me predstavljali.

»Pezo«, težo tega pogovora sem občutil, ko sem se leta 1959 hotel vpisati v delovodsko šolo na Ravnah. Obratovodja remonta je mojo željo gladko odklonil, rekoč: »Kaj si pa misliš, v to šolo se bodo vpisali starejši, ki imajo veliko prakse, ti pa si šele dve leti pri nas, pa bi že rad bil mojster. Ne, ne boš se vpisal, mi rabimo »šlosarje«. Vedi, da je tudi glavni mehanik proti!« Nisem klonil. Šola je zastonj, če so se lahko vpisali kolegi iz drugih obratov, se bom tudi jaz. »Kaj bom delal popoldne, je moja stvar,« sem si mislil. Nekaj dni pred začetkom pouka me je poklical tajnik šole, R. Kogelnik, ki je vedel za moj problem in dejal: »Ne daj se. Prijavljen si, kar pridi, v ponedeljek ob štirih popoldne se prične šola.« In sem šel. Prve mesece sta me mojster in obratovodja gledala po strani, po prvih izpitih sta postajala prijaznejša. Šolsko leto sem zaključil z odliko in se brez vednosti predpostavljenih 1. 9. 1960 vpisal v Tehniško srednjo šolo Maribor, oddelek za izobraževanje odraslih na Ravnah na Koroškem. Reakcije ni bilo. Dobro sem se učil, izpite delal sproti, učitelji so me spoštovali. Med šolanjem sem bil prestavljen na delovno mesto risarja in kasneje konstruktorja. Po treh letih sem z odliko in prvi naredil diplomo. Konec septembra leta 1963 sem se vpisal na Visoko tehniško šolo Maribor. Železarno sem prosil za štipendijo in prekinitev delovnega razmerja. Odgovor je bil odklonilen. K sebi me je poklical glavni mehanik železarne in me prepričeval, kako računajo name, da bi prevzel vzdrževanje nove valjarne, ki je bila v zaključni montaži, da železarna rabi srednji kader, inženirji pa že itak prihajajo iz fakultet, sicer pa bi me kar on zaposlil v njegovem konstrukcijskem biroju pnevmatskega orodja. Oboje sem odklonil. Naslednji dan sem prosil za sprejem pri glavnem direktorju Klančniku. Vljudno me je sprejel in povabil, da se usedem v globok oranžen fotelj. Sedeč za težko pisalno mizo mi je z nasmeškom rekel: »Vem, zakaj si prišel. O tebi smo razpravljali, tudi partija je dala svoje mnenje. Veš, srednjo šolo smo na Ravnah ustanovili za potrebe železarne, ne pa da se bo odhajalo naprej na študij. Eno je srednja šola, drugo pa visoka. Nimaš dovolj znanja, da bi študij nadaljeval in ga končal. Verjemi mi, imam tri sinove na fakulteti in vem, kako zahteven je študij.« Mislil sem si: »Kako lahko ve, ko pa ima sam le srednjo šolo?« Prosil sem za besedo in rekel: »Tovariš direktor, vem za moje sposobnosti, prepričan sem, da bom uspel, to je moj cilj, če me res tako potrebujete, me delovno mesto lahko počaka, rade volje bom prišel nazaj.« Pokazal sem mu indeks srednje šole in ko je videl same petke in nekaj štiric, je bolj zaničevalno kot ne, rekel: »Kaj ta srednja šola? Ustanovili smo jo za potrebe železarne, ne pa za nadaljevanje študija! Če že vztrajaš, pa pojdi, štipendije ti ne moremo dati, saj veš, da ti nekateri niso naklonjeni.« Vedel sem kdo. Ko sem šel po delovno knjižico v kadrovsko službo mi je njen vodja, Golob, dejal: »Na silo te ne moremo zadržati, štipendija je bila na poslovodnem odboru odklonjena, vseeno pa ti bomo pomagali drugače. Dobil boš pribor za risanje, nekaj zvezkov, ko jih boš rabil še več, pa spet pridi.« »No, vsaj malo tolažbe,« sem si rekel.

Na bančnem računu sem prihranil nekaj denarja, prodal kolo in Vespo. Prvo leto sem imel stroške pokrite. V drugem letniku sem dobil štipendijo od Tovarne sulfatne celuloze in natron papirja v gradnji Otiški vrh, ki se jo naj bi gradilo na zemljišču sedanje tovarne ivernih plošč. Investicija je, po nalogu Kardelja in Klančnika, ki se je bal za delavce, padla v vodo. Vračila štipendije sem bil oproščen. Vzel sem ugoden študentski kredit, ob uspešnem študiju brez vračila. Zagnano sem študiral, sproti opravljal izpite in v predpisanem roku diplomiral z nazivom: inženir strojništva. Med študijem sem se poročil z Margareto in v odsotnosti ustvarjal družino. Že pred diplomo sem dobil vabila za zaposlitev: od kovačije na Muti, TRO Prevalje in dve iz Železarne Ravne: eno od glavnega mehanika in drugo od direktorja vzdrževalnih obratov. Za prvi dve sem se zahvalil, na zadnji pa sem se odzval in dogovorjeno soboto šel na pogovor. Zanimivo, glavni mehanik se mi je najprej opravičil, da je bil o meni v zmoti, da bom tudi sam v življenju spoznal, da marsikaj ni tako, kot si mislimo. Opravičila sem bil vesel. Nisem pa sprejel ponudbe, da bi diplomo delal v njegovem razvojnem oddelku za monoblok svedre in da bi jo kasneje on uporabil za svojo! Zatem sem šel na pogovor k vodji Vzdrževalnih obratov, ing. Medlu, ki je bil moj profesor matematike na srednji šoli in me je poznal tudi kot konstruktorja v strojnem remontu. Povedal mi je o dogovoru s šefi posameznih obratov, da bi prevzel pravkar formirano pripravo dela za vse vzdrževalne obrate. Predlog mi je bil po godu in po diplomi sem deloval na področjih, ki sem jih od prej dobro poznal. Organiziral sem, s pomočjo eksperta iz Nemčije, zahtevnemu vzdrževanju sodobno pripravo dela: tekoče vzdrževanje, srednje in generalne remonte vseh strojev in naprav v Železarni Ravne. V moj resor, področje, je spadalo tudi elektro, gradbeno in energetsko vzdrževanje ter transport in kalkulacije stroškov. O stroških sem sicer nekaj malega vedel iz predmeta računovodstvo in finance, ki ga je predaval na VTŠ takrat znani profesor Lindič, a je bilo veliko premalo za obvladovanje tega velikega kompleksa vzdrževanja. To me je navedlo, da sem se kot izredni študent, 10. 9. 1969, vpisal na drugo stopnjo Visoke ekonomsko komercialne šole Maribor. Po treh letih sem diplomiral z današnjim nazivom: univ. dipl. oec.

Tista leta se je v Jugoslaviji vodila ostra razprava o Ustavi in Zakonu o združenem delu. Politiki, na čelu s Kardeljem, so ga vsiljevali, resni ekonomisti so bili močno proti. Gordijski vozel je presekal Tito z izjavo, da če kaj ni v redu, se ga bo popravljalo v praksi, in Zvezna skupščina ga je potrdila. Trdilo se je, da oba prinašata revolucionarne spremembe v družbenoekonomskih in proizvodnih odnosih tako v državi kakor v republikah in sistemu socialističnega samoupravljanja. Uvedeni so bili TOZD-i, ZOZD-i in SIS-i … Bil sem zadolžen, da ZUD razlagam vzdrževalcem in zaposlenim v kontroli. Dobro sem ga poznal, a kakor navajam v nadaljevanju, sem imel z njim kasneje v komerciali velike težave. Namreč, na željo glavnega direktorja, Faleta, sem bil po nekaj mesecih prestavljen za šefa prodaje, prvo metalurških, nato pa še mehanskih proizvodov. Imel sem teoretično znanje, ne pa praktičnih izkušenj. Za prvo nalogo sem dobil: iz prodaje iztrebiti alkohol in zavesti red ter delavnost. Osebno zaposlenih nisem poznal, še manj kupcev. Uspelo mi je ustvariti pravo delovno in kooperativno vzdušje. Pogodbe za metalurške proizvode so bile napisane po enakem vzorcu za vse jugoslovanske železarne, za mehan-

ske so se pisale individualno. Pravnih nasvetov nisem rabil. Kupce sem postopoma spoznaval, navezoval osebne stike, tudi prijateljstva. Bila so leta, ko je povpraševanje daleč presegalo zmožnosti proizvodnje. Glavni problem je bil, kako kupca prepričati, da bo zadovoljen z manj, kot je hotel dobiti, in še z zamudami dobav. S cenami tudi ni bil problem, obstajal je cenik jugoslovanskih železarn za posamezne vrste in kvalitete ter doplačila, ki je bil vsakemu kupcu znan. Z velikimi kupci smo sklepali okvirne letne pogodbe, tako so proizvodni obrati vedeli za celoletne količine in kvalitete proizvodov. Dolgo seveda tako ni šlo. Zahod je pričel zmanjševati kredite. Nastopila je gospodarska kriza, njen odraz pa neplačevanje, izmikanje plačilom, izsiljevanja. Nelikvidnost se je večala in nabava surovin je postala vse težavnejša. Problem smo skušali reševati s kompenzacijami, tudi verižno. Omislilo se je menično plačevanje in diskontiranje. Ker samoupravni sistem meničnega zakona, kot velja na zahodu, ni obravnaval enako, je menica postala zgolj nič vreden papir, prodajalci pa vedno bolj birokratski.

Po medobčinskem dogovoru je bil, leta 1983, komercialni direktor imenovan za direktorja Koroške banke Slovenj Gradec. Objavljen je bil razpis za novega. Zahtevala se je visokošolska izobrazba ekonomske ali tehnične smeri in pet let delovnih izkušenj ene od funkcij TOZD-a. Prijavljene kandidate se je ocenjevalo glede na to, kako izvajajo načela in politike sistema socialističnega samoupravljanja, oblikovanja in izvajanja politike temeljne organizacije, družbenopolitične aktivnosti in zavzetosti pri delu ter demokratičnega oblikovanja politike in vodenja. Navkljub zavedanju moje šibke točke glede »politične primernosti« sem se prijavil in bil izbran. Nov delokrog in zadolžitve so zahtevale nove prijeme, drugačno strategijo in taktiko. TOZD Komerciala je bil zaokrožena organizacijsko samoupravna enota s funkcijami: prodaja, izvoz, nabava, uvoz, skladišča in špedicija ter dobro kadrovsko zasedbo. Temeljna naloga je bila: najcenejša dobava repromateriala za vse proizvodnje, v zadostnih količinah in zahtevanih rokih ter prodaja vseh proizvodov, po kar najvišjih cenah, da bo cca. 6000 članski kolektiv ekonomsko posloval. V tem okviru je bilo treba iskati strategije in taktike ravnotežja med domačim in tujim trgom, konvertibilnim in klirinškim. Druga naloga je bila samoupravno povezovanje na domačem trgu. Na eni strani so bili politični pritiski po čim tesnejšem povezovanju, na drugi pa nezdružljivost organizacijskih struktur. Največ je bilo narejenega z integracijo Slovenskih železarn. Nobenega rezultata pa ni dalo povezovanje med strojegradnjo Železarne in Metalne Maribor ali na področju stiskalnic z Litostrojem ter valjarne Ravne z Uniorjem Zreče. Za to področje je bil v Kumrovcu na šolanju ambiciozen mlad ekonomist in politično na liniji, v katerega so politiki polagali velike upe, a iz Sizifovih poslov ni bilo nič! Kot komercialni direktor sem bil zadolžen tudi za komercialo v TRO Prevalje in pomoč Monterju v Dravogradu. Obiskoval sem številne firme po Evropi, Ameriki in na trgu »kliringa«-nekdanji SEV, sprejemal komercialne direktorje, bil v stalnem sodelovanju s poslovodnim odborom in ravnatelji posameznih TOZD-ov, združenji panog kovinske, metalurške in elektro industrije v Sloveniji in južnih republikah, zveznih organih. Posebno področje je bila »namenska proizvodnja«, za katero je veljal poseben režim, ki smo mu bili vsi, ki smo imeli podatke, pismeno zavezani strogi tajnosti.

Kot mojim predhodnikom, so tudi k meni prihajali na občasne obiske iz posebne službe v Mariboru. Obiskovalec se je zanimal, s kom iz tujine sem se pogovarjal, kaj me je spraševal, mi kaj dal, kak posel je bil sklenjen. Posebej so ga zanimali kooperacijski posli z dvema firmama v Nemčiji ali sem v času izpopolnjevanja na Management Akademie München imel stike s kakšnimi emigranti … Nisem bil začuden, da je na enem od partijskih sestankov nekaj članov zahtevalo, da se me naj zamenja, ker da imam opravka s tujci in sem nezanesljiv. Tak predlog občinskega sekretarja ZK je glavni direktor Kacl zavrnil, me o tem obvestil in me zadolžil, da naj hodim na sestanke ZK komerciale in jim razlagam komercialno in finančno problematiko, da bodo imeli mir. V drugi polovici osemdesetih let sta nelikvidnost in inflacija »kulminiral« do vrelišča: plačevalo se je vedno manj, dinar je naglo izgubljal vrednost in bil večkrat devalviran. Ne samo komercialisti, vsi smo bili v resni in negotovi situaciji in v strahu, kdaj se bo ustavila proizvodnja. V takem stanju me je direktor prosil naj prekinem magistrski študij, s katerim sem bil že pri kraju, in se v železarni še bolj angažiram. Ko je leta 1989 član poslovodnega odbora, odgovoren za marketing, odšel v pokoj, sem predal direktorsko mesto novemu komercialnemu direktorju in presedlal med petčlanski poslovodni odbor in bil odgovoren za komercialne zadeve. V njem sem bil edini, ki sem izpolnjeval zakonske pogoje za to funkcijo. Vzdušje je bilo izredno napeto, kupci so nam dolgovali milijardne zneske, delavci so zahtevali višje plače, sindikat je grozil s stavko, kriza se je stopnjevala. Ob tekočih zadevah smo iskali izhod iz krize in za svetovalce angažirali profesorje VEKŠ-a Maribor. Tudi Slovenske železarne v Ljubljani so za vse tri slovenske železarne angažirale vodjo svetovno znane firme Mc Kinsey, ki jo je v Evropi vodil dr. Peter Kraljič. Bil je znan in uspešen sanator sorodnih železarn v Avstriji in Nemčiji. Z njim smo cele tedne delali krizni program, s katerim smo verjeli v rešitev železarne pred zaprtjem. Na tretji strani je ravenska občina imela svoj krizni štab, ki je pritiskal na železarno, da se je, s pomočjo sindikata, zamenjalo glavnega direktorja. Naslednji se je ustrašil realizacije sanacijskih predlogov predvidenih odpuščanj in kmalu odstopil. Delavski svet je imenoval tretjega, Kokalja, ki je za pomočnika v komercialnih zadevah izbral mene, za finance pa vodjo financ. Metalurgi so za sanatorja povabili v Nemčiji dolgo živečega nekdanjega ravenskega metalurga, Velikonjo, ki je, po dogovoru z ministrom za gospodarstvo, Rejcem, TOZD-e ukinil, železarno pa reorganiziral po vzoru nemškega podjetja, v katerem je bil dolga leta zaposlen. Z njim sva nadaljevala lov za naročili. V Nemčiji in Avstriji sva, skupaj s šefico izvoza, obiskovala znana in nova podjetja. Prepričevala sva jih, da naj, kljub razpadu Jugoslavije, z Ravnami poslujejo naprej. Rezultat štirinajstdnevnega potovanja je bil: spoznati naše kupce in našo pravo strategijo in nadaljevanje z naročili, ko se bo stanje v Sloveniji uredilo. Kakšen teden za tem mi je direktor Kokalj predlagal, da naj prevzamem poslovodstvo firme Iuenna v Avstriji, ki sem jo, v strategiji intenzivnejšega prodora na zahodni trg pred tremi leti pomagal ustanoviti, in bo njen vodja odšel v predstavništvo Metalke na Dunaju.

Firmo sem prevzel v najkritičnejšem času: jugoslovanski trg je razpadel, Srbija je vdrla v finančni sistem, s Slovenijo je prekinila vse odnose, meja je bila zaprta, na Holmcu je pokalo, promet je zastal, evropski kupci so zmanjševali ali stornirali naročila, plačilni promet se je zmanjšal, nekaj kupcev je zahtevalo vrnitev modelov iz jeklo livarne in pri avstrijskih bankah so bili izredno previdni. Iuenna je postala most, preko katerega smo premoščali nezaupanje kupcev. Kupci niso želeli iti na Ravne, zato smo sestanke s predstavniki železarne organizirali na Iuenni. Pri deželni in zvezni vladi sem izposloval dovolilo za organiziranje skladiščenja jekel in modelov iz železarne, pri Zvezi bank in Kärtner Sparkasse v Celovcu sem izposloval dva nekaj milijonska kredita, pogojevana sicer z garancijama Ljubljanske banke in Banke Celje, ter zastave pogodb s kupci. Manevrskega prostora je bilo zelo malo, kajti vsak mesec

sem moral prenakazati denar za plače v Železarno. Postopoma se je stanje naročil normaliziralo, ohranjanje likvidnosti in pozitivni rezultat pa postalo dnevna skrb. Firma je imela tudi dve zastopstvi: prvo za tesnila nemške firme Burgmann, predstavnik je delal in živel v Ljubljani, in drugo, Lestro Ledinek Hoče s sodelavcema, ki sta bila zaposlena v Iuenni. Obseg prodaje strojev za obdelavo lesa na zahodnem trgu in repromateriala je narasel na obseg, da so na tem sektorju delali štirje delavci. Zato sem v začetku leta 1995 ustanovil samostojno firmo Lestro Austria in bil tudi njen poslovodja. Bil sem med prvimi, ki sem nasprotoval železarni, da ni nasedla sladkim obljubam izboljšanja položaja z ustanovitvijo finančnega holdinga in sedežem v St. Gallenu v Švici, ki ga je propagiral nekdanji uslužbenec Ljubljanske banke v Münchnu. Šlo je za model odvodne firme, preko katere bi tekel ves finančni promet z Železarno in tudi Iuenne. S tem holdingom naj bi si Ravne finančno opomoglo, se oddvojilo od slovenskih bank in Slovenskih železarn ter dobivalo v Švici ugodnejše kredite in imelo boljši ugled na trgu. V resnici pa se je zadaj skrivalo upanje osebne obogatitve na ravenski račun. Zadeva je propadla, Ravne pa se je rešilo »tajkuna«. Na drugi strani so bile Slovenske železarne, zaradi visokih državnih sanacijskih kreditov, podržavljene in v nadaljevanju prodane ruskemu kupcu. Vzporedno s komercialnimi aktivnostmi sem bil od leta 1994 osem let predsednik Nadzornega odbora PID Setev, d. d., in od ministra za finance, Umeka, za dva mandata imenovan v Poslovni odbor Poštne banke Slovenije. Leta 1996 sem poslovodstvi v Avstriji predal novima poslovodjema in se z 41. leti delovne dobe upokojil. S spremembo družbenopolitične ureditve, ki se je začela že dolgo pred letom 1988, in sprejetjem Ustavnega zakona ter Ustave in ustanavljanjem političnih strank, je nastopilo obdobje sproščenosti, v katerem je imel vsakdo možnost za opredelitev do enega od ponujajočih se programov političnih strank.
Spominjam se premišljevanj v katero stranko bi se vključil. Prebral sem programe vseh strank. Najbližji mi je bil program SKD, ki je imela demokrščanski socialno-tržni program, o katerem sem že veliko vedel od kupcev iz Avstrije in Nemčije. Zlasti, ker je bila stranka odprta, neodvisna od verskega prepričanja. Na pobudo Peterleta smo leta 1992 tudi v Dravogradu ustanovili Občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov. Izdelali smo program, prilagojen našemu lokalnemu okolju, pridobivali članstvo in leta 1994 volivcem predstavili 18-člansko listo kandidatov za občinski svet in kandidata za župana, dobil sem premalo glasov. Mandat za svetnika sta dobila prva dva iz liste. Po takratnem zakonu o lokalni samoupravi sem bil izvoljen za predsednika občinskega sveta. S kritičnim pogledom na določeno problematiko smo skupaj s stranko SLS, po razpravah, složno glasovali. S prostovoljnim delom smo si uredili od občine najeto zapuščeno steklarsko delavnico. Na naslednjih volitvah smo kandidirali samo z listo kandidatov za svetnike in zopet dobili dva sedeža. Aprila 2000 je prišlo do združitve SKD s SLS. Po obstrukciji Drnovškove vlade je postal predsednik vlade dr. A. Bajuk. Navzkrižja v združeni stranki, v glavnem glede izvedbe referenduma o proporcionalnem volilnem sistemu in nekooperativnosti ministra za finance iz vrst SLS, so imela za posledico, da sta dr. Bajuk in Peterle s somišljeniki bivše SKD, 4. avgusta 2000, ustanovila novo stranko N.Si - krščansko ljudsko stranko. Program je temeljil na evropski krščanski etiki in morali, pluralnosti, skrbi za najbolj prizadete v tranziciji, zasebni pobudi, poceni državi in enakosti pri davkih ter prihodnosti malih in srednjih podjetjih ter osebni odgovornosti … Po premisleku in pisnem opravičilu občinskemu odboru združene stranke sem iz njega izstopil in dal pobudo, da smo 9. 9. 2000 tudi v Dravogradu ustanovili občinski odbor N.Si. Iz osebnih razlogov sem predsedovanje odklonil, v odboru pa vršil tajniške posle. Zagnano smo stranko postavljali na noge, izdajali interni list »Naša beseda«, število članov je rastlo. Čez čas je predsednik odbora neodgovorno, znotraj občinskega obora, ustanovil dobrodelno društvo »DAR« s ciljem, da bi stranka s pomočjo humanosti pridobivala na ugledu in »na tiho« zbirala dodatna finančna sredstva. Po mojem, in po mnenju vodstva stranke, je bilo dejanje v nasprotju s programom in Statutom stranke ter Zakona o društvih. Zadeva je vodenela in čez čas je bilo društvo izbrisano iz registra. Leta 2004 me je predsednik stranke nagovarjal in nagovoril, da sem že drugič kandidiral za poslanca v DZ v dravograjsko-radeljskem volilnem okraju. Dobil sem premalo glasov, pa zato nisem bil užaljen, stranki sem pač dal svoje ime. Čez dve leti so bile lokalne volitve. N.Si je predlagala listo kandidata za župana in za svetnike. Oboji niso dobili zaupanja volivcev in stranka je izpadla iz lokalnega političnega delovanja.

Politično delujem naprej in bom, dokler bom pri volji narediti kaj dobrega za občane. Trenutno sem član Nadzornega odbora Občine Dravograd, član NO KTD, odbora pri SBG in član SKI, pri njih sem končal dva letnika Socialne akademije. Deseto leto pomagam KD godbi na pihala Ojstrica na poti k 150. obletnici njenega neprekinjenega kulturnega poslanstva. Sem član NO domoljubnega društva Franjo Malgaj in odbora za kulturo pri DU. Občasno svetujem Organizacijskemu odboru LBB v Lawamündu za ureditev prekladalno kontejnerskega terminala.
V času zaposlitve v Železarni Ravne sem bil zadolžen za sodelovanje pri projektu investicije v skladiščni transportni center v Otiškem Vrhu, v katerem naj bi Ravne imelo vmesno skladišče zalog paličastih materialov, od koder bi se jih dobavljalo kupcem. Ko je KS Dravograd obnavljala cerkev Sv. Vida sem bil, skupaj z vodjo investicij, zadolžen, da za obnovo nakaževa določena finančna sredstva. Ko se je obnavljalo farno cerkev Janeza Evangelista, sem pri Stavbeniku, s plačilom njegovih del v železarni, izposloval brezplačen najem cevnega zidarskega odra za ladjo in zvonik, ter dobavo potrebnega peska. Monštranco na vrhu zvonika in osem kazalcev iz nerjavečega jekla sem, ob sodelovanju Ott Štefana, izdelal sam. Kot predsednik vaške skupnosti Vič sem pridobil izvedbeni načrt za kanalizacijo Vič-Salčnik in z delnim sofinanciranjem iz prostovoljnega prispevka v KS Dravograd organiziral in vodil prostovoljno delo polaganja betonskih cevi. V dogovoru s pošto in prošnjo KS Dravograd sem s sredstvi železarne nabavil telefonski kabel za Vič in Boštjan, organiziral izkop in položitev od Dulerja, od ceste Dravograd-Avstrija, na vas in do hiš. Za javno razsvetljavo sredi vasi sem organiziral dobavo »kandelabra« in pomagal pri večletni zunanji in notranji obnovi cerkve Sv. Lenarta. Kot svetnik občinskega sveta sem si nekaj let prizadeval za obnovo ceste na Vič in pred njo za obvozno cesto na Gavgah, obcestno razsvetljavo in asfaltiranje cest, spodnje in gornje, do Vrajenka ter na Goriški vrh do Kunca. Nazadnje sem za nogometni klub Vič od Gačnikovih pridobil zemljišče za nogometno in otroško igrišče, ki ga je nato odkupila občina, letos pa je KS Dravograd namestila igrala.

Tako sem, spoštovani bralec in bralka, v času krize vrednot razgalil podobo moje življenjske poti in dela, ter stopničk, po katerih sem se vzpenjal do dne, ko iz spomina luščim, kar koga utegne pritegniti k branju ali pa tudi ne. Verjamem pa, da se bomo iz poglabljajoče se krize čez nekaj let le začeli dvigovati, a vse je odvisno zgolj od ozaveščenosti in pokončnosti nas volivcev.

Ferdo Gnamuš

Boj proti raku

MOŠKI - STORITE NEKAJ ZASE

je bil moto letošnjega tedna v boju proti raku, ki ga obeležujemo vsak prvi teden v mesecu marcu. Letno zboli za rakom več kot 12 milijonov ljudi po celem svetu, 7,6 milijona jih zaradi raka umre. Po podatkih Onkološkega inštituta v Ljubljani letno v Sloveniji zboli okrog 12000 ljudi, umre pa jih približno 6000.

V Sloveniji je pri moških najpogostejši rak pljuč. Zelo narašča obolevnost za rakom prostate, ki je na drugem mestu obolevnosti pri moških. Pri ženskah je na prvem mestu rak dojke. Pri obeh spolih se veča obolevnost za rakom debelega črevesa in danke, malignim melanomom in drugimi kožnimi raki. Narašča obolevnost za rakom trebušne slinavke in za nekaterimi limfomi. Po mnenju zdravnikov lahko preprečimo kar 40 odstotkov rakov.

Ogroženost za raka lahko zmanjšamo z opustitvijo uporabe tobaka in izogibanju pasivnemu kajenju, z omejevanjem uživanja alkoholnih pijač, z izogibanjem pretiranemu izpostavljanju soncu, z zaščito pred okužbami, ki povzročajo raka.
Z zdravim načinom življenja, redno telesno aktivnostjo in zdravim prehranjevanjem ohranjajmo primerno telesno težo in psihofizično ravnovesje.

BODITE POZORNI NA SPREMEMBE V SVOJEM TELESU

Ženske - redno si mesečno pregledujte vaše dojke in hodite na redne preglede h ginekologu. Moški - bodite pozorni na spremembe pri odvajanju vode, posebej, če je v družini kdo od moških zbolel za rakom prostate. Moški, redno si pregledujte svoja moda, kajti spremembe, ki jih opazite sami, lahko govorijo za rakavo obolenje. Bodite pozorni na:

- vsako postopno ali nenadno povečanje ali zmanjšanje enega moda;
- bolečo ali nebolečo zatrdlino oziroma oteklino v katerem koli delu moda;
- občutek teže v mošnji;
- bolеč ali nelagoden občutek v mošnji ali spodnjem delu trebuha;
- povečani in boleči dojki - pri hormonsko aktivnih tumorjih na modih.

EDUKACIJSKI PREGLEDI DOJK

V ZD Ravne na Koroškem:
vsak drugi četrtek v mesecu od 14. do 15. ure v ambulanti Francke Šmid Borovnik, dr. med..

V ZD Radlje:
vsako prvo soboto v mesecu od 8. do 10. ure v ambulanti Ivice Podrzavnik, dr. med..

V ZD Slovenj Gradec:
vsako prvo sredo v mesecu 18. do 20. ure v ambulanti Metke Marković, dr. med..

PSIHOLOŠKO SVETOVANJE

V ZD Slovenj Gradec:
vsak prvi torek v mesecu od 15. do 16. ure v prostorih Psihološke ambulante pri Darji Nabernik, uni. dipl psihologinji.

V ZD Ravne na Koroškem:
vsak drugi četrtek v mesecu od 14. do 15. ure v ambulanti Psihohigienskaga dispanzerja pri Mojci Breznikar, spec. kl. psihologije.

SAMOPREGLEDOVANJE DOJK

S samopregledovanjem dojk lahko ženske pomembno prispevajo k zgodnjemu odkrivanju raka dojk, za katerim v Sloveniji zboli letno 900 žensk in je še vedno najpogostejša oblika raka pri ženskah. S starostjo se obolevnost za rakom dojk veča.

Dojke pregledujemo vsak mesec, najbolje deseti dan po končani menstruaciji. Če menstruacije nimate več, je najbolje, da si vsak mesec izberete isti dan za samopregledovanje.

Vedite, da sta dojki po velikosti in obliki lahko različni in da so zatrdline v njih pogoste. Lahko jih je več hkrati, lahko so različno velike in se pojavijo na več mestih. Včasih bolijo, po legi in velikosti pa se z menstruacijskim ciklusom lahko spreminjajo.

KDAJ MORATE K ZDRAVNIKU:

- če gre za zatrdlino, ki jo otipljete večkrat na istem mestu in se ne spreminja z menstruacijo, traja pa več kot mesec dni;
- če opazite izcedek iz bradavice;
- če opazite uvlečeno bradavico;
- če postane koža dojke rdečkasta, podobna lupini pomaranče.

Ženske, ki so družinsko nagnjene k obolevnosti za rakom dojk, so vključene v redne preglede v ambulanti za bolezni dojk. Seveda je pri njih samopregledovanje dojk še posebej pomembno, kakor za vse ostale iz ogroženih skupin..

Metka Marković, dr.med., spec. spl. med.

Naša društva

PROSTOVOLJNO INDUSTRIJSKO GASILSKO DRUŠTVO ŽAGA OTIŠKI VRH

Naše društvo je bilo ustanovljeno leta 1966 na pobudo delavcev in takratnega vodstva LIP Slovenj Gradec. Še isto leto smo se kot najmlajše društvo vključili v Gasilsko zvezo (v nadaljevanju GZ) Dravograd.

Pod okriljem LIP-a, kasnejše Lesne Slovenj Gradec, je delovalo osem prostovoljnih industrijskih gasilskih društev (v nadaljevanju PIGD). Na različnih lokacijah smo vsako leto prirejali tekmovanja PIGD-jev.

Z željo, da bi videli večja in bolje tehnično opremljena društva, smo organizirali razne strokovne ekskurzije. Leta 2000 smo se tako spoznali s Prostovoljnim gasilskim društvom (v nadaljevanju PGD) Sela-Verače-Virštanj.

Naše društvo je leta 2006 praznovalo 40. obletnico. S pomočjo vodstva – Žaga Otiški Vrh, GZ Dravograd in PIGD Tovarne ivernih plošč (TIP) – smo praznovanje pričeli z gasilsko vajo vseh PGD, PIGD iz GZ Dravograd. Vaja je potekala na območju Žage v Otiškem Vrhu. Na svečanosti, ki je sledila, smo razvili svoj prvi prapor. Ob tej priložnosti smo po šestih letih poznanstva in prijateljevanja s PGD Sela-Verače-Virštanj podpisali listino o pobratenju. Slovesnosti je, kot se spodobi, sledila zabava.

V zadnjih letih se je v podjetju zmanjšalo število zaposlenih, posledično pa se je zmanjšalo tudi članstvo v našem društvu. Sedaj šteje 30 članov in članic (ob ustanovitvi 58). Poleg PIGD TIP smo še edino PIGD v sklopu Lesne – skupine Prevent.

Dobro sodelujemo z GZ Dravograd in z vsemi društvi v njej. Posebno s PGD Šentjanž in PIGD TIP Otiški Vrh. Vseh aktivnosti GZ Dravograd se redno udeležujemo. Listina o pobratenju s PGD Sela-Verače-Virštanj nas med ostalim tudi zavezuje, da smo prisotni na njihovih občnih zborih in ostalih prireditvah, ki jih organizirajo. Tako smo bili letos, 23. maja, vabljeni na otvoritev njihovega novega gasilskega doma in razvitje novega prapora. Vabilu se je odzvala tudi županja Občine Dravograd in predstavniki GZ Dravograd.

Po končani slovesnosti smo se vsi skupaj malo poveselili. Pokramljali smo tudi s prijatelji iz DVD (Dobrovolno vatrogasno društvo) Poljana Sutljanska s sosednje Hrvaške. Veseli in polni lepih vtisov smo se v večernih urah odpravili proti domu.

Ob otvoritvi novega gasilskega doma PGD Sela-Virače-Virštanj (foto: P. Hribernik)

Ob otvoritvi novega gasilskega doma PGD Sela-Virače-Virštanj (foto: P. Hribernik)

V času od ustanovitve našega društva pa do danes, v našem podjetju (Žaga Otiški Vrh) nismo imeli večjega požara. Posredovali smo v nekaj manjših, kar pa je tudi pokazatelj našega preventivnega dela.
Pisanje zaključujem z željo, da bi imel naš delodajalec še naprej posluh za gasilstvo.
Na pomoč!

Poveljnik PIGD Žaga Otiški Vrh
Ivan Naglič

Podpis listine o pobratenju med PIGD Žaga Otiški Vrh in PGD Sela-Verače-Virštanj (foto: P. Hribernik)

Ob 40. obletnici PIGD Žaga Otiški Vrh (foto: P. Hribernik)

Razvitje prapora PIGD Žaga Otiški Vrh (foto: P. Hribernik)

V Virštanju so nas toplo sprejeli. (foto: P. Hribernik)

ZGODOVINSKI USPEH LIBELIŠKIH GASILCEV

Na državnem članskem gasilskem tekmovanju 19. junija 2010 v Celju je enota članov »A«, ki jo sestavljajo Zlatko Zalesnik, Alojz Plešivčnik, Jure Srebotnik, Simon Ridl, Miha Vehovec, Matjaž Ferk, Rok Plešivčnik, Gorazd Škratek, Jure Ring, in Gašper Vehovec, z mentorjem Francem Juterškom, osvojila naslov državnih prvakov, za kar jim iskreno čestitamo!
5. junija 2010 sta nas v Lipovcih na državnem mladinskem gasilskem tekmovanju zastopali dve mladinski gasilski enoti iz PGD Črneče; mladinci so med 50 ekipami dosegli 36 mesto, mladinke pa med 38 ekipami 23 mesto.
Uspešni pa so v Celju bili tudi: enota starejših gasilcev iz PGD Šentjanž, ki je dosegla 35. mesto, ter dve gasilski enoti iz PGD Libeliče: starejši gasilci, ki so osvojili 19. mesto ter enota članov »B«, ki je dosegla 13 mesto.
Gasilska tekmovanja so prikaz usposobljenosti, izurjenosti in pripravljenosti operativcev, zato našim gasilcem popolnoma zaupamo. Ne glede na dosežene rezultate ste za nas zmagovalci vsi, ki ste se s svojim prostovoljnim delom in pridobljenim znanjem uspeli uvrstiti na državno gasilsko tekmovanje.
Vsem udeležencem obeh državnih tekmovanj in njihovim mentorjem iskreno čestitamo! Želimo vam še veliko športne sreče in uspešnega dela.

Županja, Marijana Cigala, dr. vet med

NASTOP NA GASILSKEM DRŽAVNEM TEKMOVANJU

Državno gasilsko tekmovanje je cilj, ki bi si ga želela doseči sleherna gasilska enota, ki je v ciklusu tekmovanj za memorial Matevža Haceta sodelovala na občinskih in regijskih tekmovanjih. To je uspelo le najboljšim enotam, ki so svoje znanje pokazale na državnem gasilskem tekmovanju 19. junija 2010 v Celju. To je uspelo trem enotam PGD Libeliče in sicer: članom A, članom B in starejšim gasilcem.
Vsem iskreno čestitam, prav posebej pa veljajo čestitke članom A, ki so osvojili 1. mesto in s tem pridobili naslov državnih prvakov.
Vsem tekmovalcem bi se zahvalil za vloženo delo in trud, ki jih je pripeljal na zmagovalni oder. V nadalje bi zaželel vsem članom PGD Libeliče veliko uspeha v bogati gasilski dejavnosti, čim več tekmovalnih priložnosti in s tem tudi odkrivanja lepot naše domovine ter spoznavanja novih prijateljev in prilik za prijetno druženje.

Vsem tekmovalcem še enkrat izrekam ISKRENE ČESTITKE.

Predsednik Krajevne skupnosti Libeliče, Branko Ferk

DRŽAVNA VAJA »NEURJE 2010«, SLOVENJ GRADEC, 19. 06. 2010

XVI. REGIJSKO PREVERJANJE USPOSOBLJENOSTI EKIP PRVE POMOČI CIVILNE ZAŠČITE IN RDEČEGA KRIŽA

V soboto, 19. 06. 2010, je na Koroškem - točneje v centru Slovenj Gradca - v sklopu državne vaje »NEURJE 2010«, potekalo tudi XVI. REGIJSKO PREVERJANJE USPOSOBLJENOSTI EKIP PRVE POMOČI CIVILNE ZAŠČITE IN RDEČEGA KRIŽA.
V državno vajo NEURJE 2010, katero je organizirala Uprava RS za zaščito in reševanje skupaj s pripadniki poklicnih in prostovoljnih gasilcev ter civilne zaščite, vojske in policije, je bilo vključenih 260 udeležencev.
Hkrati je bilo v okviru regijskega preverjanja ekip PP CZ in RK v vajo vključenih še okoli 200 posameznikov, ki so sodelovali že pred vajo, ko so ocenjevali svojo pripravljenost z vidika prve pomoči. Preverjanje usposobljenosti ekip PP CZ in RK sta organizirala URSZR in RK Slovenije - območno združenje Slovenj Gradec.
Na tem preverjanju je sodelovala tudi ekipa PP CZ Občine Dravograd, katera je v konkurenci osmih ekip z 2615 točkami osvojila 3. mesto.
Ekipo PP CZ Občine Dravograd sestavljajo člani: Roman VAUKMAN, Jernej PONGRAC, Martina KALIŠNIK, Rado DROFENIK, Valerija GOLOGRANC, Marjan PETROVIČ in Marko FRANC.
Usposabljanje ekipe je potekalo v organizaciji OZRK Dravograd pod vodstvom sekretarke Irene Gostenčnik, katera preko javnih pooblastil organizira predavanja za izvajanje znanja iz prve pomoči. Ekipa se je usposabljala 20 ur (v popoldanskem in večernem času) v prostorih RK Dravograd pod vodstvom dipl. med. sestre Franje Hribernik, ki je usposobljena za strokovno vodenje in učenje prve pomoči.

Za dobro izvedeno usposabljanje se zahvaljujemo sekretarki Ireni Gostenčnik in dipl. med. sestri Franji Hribernik.
Ekipi PP se zahvaljujemo za njihovo delo in jim za doseženo 3. mesto iskreno čestitamo!

za ŠTAB CIVILNE ZAŠČITE OBČINE DRAVOGRAD,
Bojana Flis

Dogodilo se je...

Proslava ob kulturnem prazniku

Otvoritev kiparske razstave »Mojih prvih deset«

5. občinski pustni karneval v Šentjanžu

Zaključek lutkovne šole s produkcijo

Območna revija odraslih pevskih zborov

"Otvoritev razstave Fotokluba Koroška z naslovom Drava"

Kiparska delavnica

"Od Pliberka do Traberka"

Kolonija mladih likovnikov Koroške

Finale Mladih talentov Koroške

Otvoritev likovne razstave

Koncert skupine Percussix

»Slikar na vasi«

Odprtje 24. razstave »Velikonočnih pirhov« Lotke Nenadič

Srečanje ljudskih pevcev in godcev Koroške

Očistimo Slovenijo v enem dnevu

Srečanje odraslih folklornih skupin Koroške

Likovni dan »Likovne sekcije«

Območno srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov

Proslava ob 30-letnici Kluba upokojenih policistov

Likovna ustvarjalnost najmlajših

Otvoritev »flosarske« razstave

Koncert MePZ Vocalis iz Maribora

Jubilejni koncert ŽPZ Lipa

Koncert Dekliške vokalne skupine Glasbene šole Slovenj Gradec

Otvoritev razstave domačina Rudija Sekolovnika

Svečanost pri ruskem spomeniku v Črnečah

Otvoritev slikarske razstave avtorjev Francija Krivograda in Alojza Krevha

»Otroci pojo«

Otvoritev razstave del Srečka Frühaufa

Letni koncert MoPZ Stanko Rek

AKCIJA OČISTIMO SLOVENIJO V ENEM DNEVU

17. aprila 2010 je potekala največja prostovoljna čistilna akcija v zgodovini Slovenije, »OČISTIMO SLOVENIJO V ENEM DNEVU«, kateri se je s podpisom dogovora o sodelovanju priključila tudi Občani Dravograd. Glavni organizator akcije je bilo društvo "Ekologi brez meja", občina je v tem projektu sodelovala kot eden izmed številnih partnerjev. Za nemoteno izvedbo akcije na območju občine so skrbele Jasmina Pečoler, organizatorka; Valerija Podržavnik, asistentka in Dominika Knez, odgovorna za izpolnitev obveznosti podpisanega občinskega dogovora. Pri pripravi akcije so aktivno sodelovali predsedniki in člani svetov KS, predstavniki posameznih društev in organizacij.

V vseslovenski akciji »Očistimo Slovenijo« je v Občini Dravograd sodelovalo 964 prostovoljcev, v KS Črneče 173, v KS Dravograd 273, v KS Libeliče 100, v KS Šentjanž in iz Koroške ribiške družine 266, v KS Trbonje 96, iz OŠ Dravograd 56. Sodelujoči prostovoljci so bili iz vrst lovcev (LD Bukovje, LD Dravograd, LD Libeliče), ribičev (člani Koroške ribiške družine), osnovnošolcev (OŠ Neznanih talcev Dravograd, OŠ Šentjanž), 68 dijakov prvih treh letnikov Gimnazije Ravne na Koroškem, s stalnim bivališčem v občini; upokojenci, invalidi, planinci, skavti, motoristi, veterani – VVS in ostali občani. Nogometni klub Dravograd je k akciji pristopil dan prej in poskrbel za čiščenje okolice in brežin ob športnih objektih na »Špicfeldu«.

Občina Dravograd je za potrebe akcije nabavila, 5.000 kosov vrečk za odpadke, 500 parov delovnih in 500 parov medicinskih rokavic, ter poskrbela za hrano in pijačo za udeležence. Stroški, ki so nastali za realizacijo projekta, so znašali cca 10.000,00€. Skupno je bilo zbranih cca 70 ton odpadkov.

Akcija »Očistimo Slovenijo v enem dnevu« je bila tudi v Občini Dravograd uspešna, za kar gre zahvala vsem, ki so v akciji sodelovali ali kako drugače pomagali. V priloženem seznamu je zapisanih le del sodelujočih občanov - prostovoljcev; tisti, ki so se ob prihodu na zbirno mesto vpisali.

ŠTURM Jože, VOLIČ Blagun in Zdenka, NENADIČ Vitko in Lotka, GRANDA Ivan, DEBELJAK Franjo, Jernej, KODRUN Terezija, MORI Marja in Janez, VAJDE Marija, ŠIMON Matej, DULER Božena, ČREŠNIK Miran, DREVENŠEK Mojca, MATIČKO Tjaša in Saša, JAMAR Sara, URH Patricija, JEROMEL Mateja in Neža, ŠMON DREVENŠEK Franja, HIŽAK Mirjana in REŽONJA Tamara, HIP Domenik, GARIČ Mira, JAN Petra in Alja, ŠTEHARNIK Janko in Tine, VADAS Polona in PODERČNIK Gal, NOVAK Edvard in Petja, SKUTNIK Anita, PETREJ Maruša, ZENUNI Adelina, NEMEC Saša, FERLINC Iva, PODERŽAN Nika, TAVZELJ Marija, LIPOVNIK Tjaša, POLENIK Janja, MIHAJL Majda, PISAR PERUŠ Eva, GLIEBE Karin in Tjaša, RAČNIK Monika in Jaka, NAMAR Ivana, POROČNIK Aleš, ROTOVNIK Jakob, Filip in Karmen, GROS Nina, ŠANTL Sarah, KALIŠNIK Anja, KAISER Neja, POBERŽNIK Nela, TAJZEL Mateja, ORLIČNIK Nuša, GUČE Barbara Maša, ZORMAN Teja, LUŽNIC Neli, GORIŠEK Andraž, GREŠOVNIK Anja, GUČE Urška, JURAČ Maruša, REK Domen, RAMIĆ Adnan, JAUŠOVEC Vida, KLADNIK Jože, POBERŽNIK Darko, KAREL Rado in Branka, PESTOTNIK Ines, JURIČ Boštjan, PETRE Boris, KOZOLE Ana, GOLOB Nina, LAZNIK Dejan in Žiga, KOKOLJ Katica, SMREKAR Hedvika, POLANER Katja, KOTNIK Manja, ARAUŠ Dejan, KRAVS Simon, Nejc in Uroš, GOSTENČNIK Davorin, ZAJAMŠEK Boštjan, VEROVNIK Rok, SKRUBE Gašper, VERDINEK Nina, ČERU Tilen, ŠTRAMEC Anže, VEROVNIK Stana, POLANER Nika, SKRUBE Ema, ŠTRAMEC Mojca, SIRK Cilka, CIGALE Marija, ŠUŠTARŠIČ Alojz, VERŠOVNIK Vida, OČKERL Sabina, PONGRAC Marija, NAMAR Anita, PÖRŠ Janja, VEGI Stanislav, DUH Irena, KRAJNC Mirko in Vida, KRALJ Mira, PUNGARTNIK Branko, PRAVDIČ, PLAZNIK Dejan, ZEMLJAK Anton, ILIČ Ines, BORŠTNER Frida, PODRZAVNIK Valerija, BERZELAK Zdravko, KOTNIK Jana, URIH Tilka, ŠPALIR Lojze in Elizabeta, HALUŽAN Marjana, Slavko in Simon, VUCELJA Bojan, HADDAD Nataša, STIJELJA Darko, MIHEV Ines, SEKOLOVNIK Rudi, GORNIK Rudi, VINŠEK Ivana, OŠLOVNIK Gvido, FUJS Branko, FERŠ Drago in Sonja, ŠMON Gorazd, GNAMUŠ Branko,

HELBL Boris, REČNIK Albin, ŠMON Vita in Tim, NOVAK Katja, ŠKRATEK Janez, BARBIĆ Ivo, RAUŠ Mladen, KOROŠAK Alojz, Tadej in Manuela, NAVODNIK Zdravko, LAZNIK Jože in Anica, JAMŠEK Nina, KRALJ Zoran, SALČNIK Lenka. ČREŠNIK Milan in Mojca, OZANIČ Jože, MLAKAR Ludvik, EPŠEK Dani, NAGLIČ Filip in Miha, LEBAR Nik, KOTNIK Diana, GLASENČNIK Nevenka, SKUTNIK Valerija, FLIS Jožica, Bojana in Urška, ČREŠNIK Marta, RAVNIKAR Rozina in Vili, PUŠNIK Tonja in Jožica, NABERNIK Uroš, ŽAVCAR Dragica, TAVZELJ Matjaž, JAUŠOVEC Anže, SKUTNIK Silva, KOTNIK Jan, JAMŠEK Verica, KOTNIK Urban, MIHALIČ Lara, CEHNER Marija, HORVAT Katarina, PLIMON Peter, ČOP Radomir, KLEMEN Dora, KOTNIK Franci, KOTNIK Rosanda in Damjan, VRHOVNIK Blanka, KLEMEN Anton, ČERU Drago, MIHELIČ Katja, PANJEK Ksenija, Janko, Alenka in Vlado, CIGLER Martina, SEKAVČNIK Marjan, NAVOTNIK Ferdo, MORI Ivan, TAJZELJ Fanika, KLEMENC Danica, KOGELNIK Boštjan, GOŠNAK Milka, KAC Zlatko, KARNAR Maja, KAC Darja, PAVLOVIČ Aljoša, KRAJNC Andrej in David, GOŠNAK Stane, ROŽIČ Anton, KAJZER Rudi, ZAJC Silvo, KOTNIK Zmago in Irena, KLEP Mihaela, Štefan, Irena, Matjaž, Nejc in Nina, KNEZ Dominika in Maja, ČERU Bojan, RAZGORŠEK Nejc, LESJAK Ferdo, ČEVNIK Lucija, ČAS Anica in Miha, HUBMAN Rudolf, VRHOVNIK Miha, PEČOLER Milka, KOTNIK Alen in Miro, PARADIŽ Blaž, KADIŠ Igor, VIVOD Dejan, ŠLEBNIK Andrej, GRABNER Monika, KADIŠ Franc, Katja, Neža, Tevž, Jošt, Ana ter Jože in Jožef ml., RAZBORNIK Ines, ROGER Aljaž, Anja in Andraž, POPLAS Amanda in Andi, MERTÜK Bernarda, PLAZOVNIK Veronika, KADIŠ Lena, ROGER Anej, ROBIN Jožefina in Ludvik, KOGELNIK Marko, Miha, Peter, Jože, Špela, Marjana, Leon, Andrej in Beno, VUČKO Aleš, ČREŠNIK Zoran, SENICA Grega, KOGELNIK Uroš in Martin, PRILASNIK Darko, PŠENIČNIK Vinko, PRILASNIK David in Srečko, PŠENIČNIK Jure, MENDAŠ Milena, OTO Albert, KUPNIK Maks, HOVNIK Blaž, BOŽIČ Vinko, TAVZEL Vlado, KOGELNIK Janko, ŠNABL Metod in Joži, ŠTAHER Tomaž, PŠENIČNIK Ivan, VERŽUN Gregor in Rok, MIKL Mirko, HUDRAP Ivan, MERC Franc, MOZGAN Sašo, ROŽIČ Marjan, PŠENIČNIK Miha, VAJDE Franja, VIDERMAN Jure, GOMBOC Marko, UDOVČ Zvone in Aleš, NOVAK Štefan, PŠENIČNIK Aleksander, OŠLAK Vincenc, VIDOVŠIČ Jakob, PEČOLER Milko, PRIMOŽIČ Milan, MOČNIK Pavla in Tamara, KRENKER Maja in Anica, KONDIČ Drago, OBLAK Tadeja, PRODAN Til, MIKLAVC Tina in Dragica ter MAČEK Vanesa in Alisa, KRENKER Marjana, KAŠNIK Marjan in Marina, KRAUBERGER Gino. BRAJNIK Lucija, PARADIŽ Ines, SMODE Anže, KOGELNIK Anja, GOSTENČNIK Janja, MIGLIČ Nejc, SMOLAR Katja, ČREŠNIK Ana, GORIČAN Melita, KAŠNIK Valerija, VRHNJAK Saša, ROŽIČ Larisa, POTECIN Tjaša, ČREŠNIK Mija, KAŠNIK Jože in Valerija, PERUŠ Borut, PARADIŽ Darko, MUŠ Peter in Marko, PARADIŽ Ines, KUPLJEN Mirko, KOGELNIK Metka, SUŠEK Milan, KOGELNIK Anja, PROJE Karli, KADIŠ Jerneja, PAČNIK Jože, DOLER Rado, SMOLAR Jaka, KUSTER Janez, LUŽNIK Oto, GOSTENČNIK Janja, SMOLAR Katja, KORAT Branko, ZAVRŠNIK Franc, MIGLIČ Nejc, VRHNJAK Veronika in Igor, RAČNIK Miran, GOSTENČNIK Jože, ČEŠEK Domen, GOSTENČNIK Dejan, SAGMEISTER Marko, PROJE Matevž, SAGMEISTER Luka, OŠLOVNIK Miran, SMOLAR Darilo, PAVLIČ Zvonko, RAČNIK Rajko, ŽVIKART Miran, DOBNIK Dušan, ŽVIKART Natalija, Kristina in Gregor, JAKOB Cvetka ter KALČIČ Damjan in Ida, KNEZ Hinko in Anica, GREŠOVNIK Rok, Nejc in Franjo, SMOLAR Tone in Martina, GREŠOVNIK Anica, DOLER Dani, RUDOLF Peter in Tanja, SMODE Anže, VRHNJAK Sara, ČREŠNIK Ana, BRAJNIK Lucija, JEZERNIK Anita, Grega, Gašper, Neža in Alenka, KAC Gregor, BRAJNIK Vinko in Irena, TOMAŽIČ Beno, SUŠEC Silvo, KOTNIK Rok, GOLOB David, MITNJEK Klemen, JANIŠ Martin, ROŽIČ Elica in Jože, HANJŽE Ljudmila in Vinko, HANJŽE Tomaž, GORIČAN Janko in Melita, HANJŽE Katica in Danilo.

Dominika Knez

Investicije

DRAVA KOT PRILOŽNOST

Projekt "Drava kot priložnost" je bil predstavljen že v lanski majski številki Informatorja. Projekt je v tem trenutku v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja za izgradnjo sanitarij v pristanu Gorče pri Renarju. Na javnem razpisu je bil izbran izvajalec gradbenih del, in sicer je to GP Radlje ob Dravi, ki je ponudil najnižjo ceno. V letošnjem letu bo torej potekala izgradnja pristana v Gorčah pri kmetiji Rener, obseg gradbenih del pa zajema izgradnjo sanitarij, vseh strojnih in elektroinštalacij ter zunanjo ureditev. V teku je tudi priprava Odloka o plovbi na reki Dravi, ki bo določil pravila plovbe na reki. Sprejetje omenjenega odloka je pogoj za pridobitev gradbenega dovoljenja za izgradnjo pomolov na sami reki, vendar je postopek precej zahteven in je zelo upočasnil izvedbo celotnega projekta. Izgrajena infrastruktura bo, skupaj z že obstoječo, za občane predstavljala možnost kvalitetnega preživljanja prostega časa ob reki Dravi. Projekt delno financira Evropska unija z nepovratnimi sredstvi.

ŠIRIKOPASOVNO OMREŽJE

V letu 2009 in 2010 se v občini Dravograd izvaja projekt Gradnja, vzdrževanje in upravljanje odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v mislinjski in dravski dolini. Osnovni podatki o projektu so bili predstavljeni že v prejšnjih številkah Informatorja. V mesecu maju 2009 se je torej na območju občine Dravograd začela gradnja "optike", ki bo povezala vsa gospodinjstva na območjih, kjer širokopasovni priključki niso možni oziroma ne bi bili možni še vsaj 24 mesecev (območja belih lis). Tekom izvedbe projekta se je izkazalo, da "bele lise" niso bile določene pravično, saj določenih območij, kjer ni možnosti priključka na katerokoli telekomunikacijsko omrežje, Ministrstvo za gospodarstvo (zdaj je to prešlo v pristojnost Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo) ni določilo kot "belo liso". Tega se zavedamo in tudi večkrat smo apelirali, da se območja "belih lis" razširijo oziroma se določijo nova območja, vendar pri tem nismo bili uspešni. Veliko slabe volje je povzročila tudi sama gradnja omrežja, predvsem pa sanacija izkopa in vzpostavitev prvotnega stanja. Naj tu omenim, da je izvajalce izbiralo podjetje GVO, d. o. o., ki je zasebni partner v tem projektu in da na začetku gradnje na to nismo imeli vpliva. Ko so se začeli pojavljati prvi problemi, ki smo jih poskušali reševati sproti, smo od GVO-ja zahtevali, da dela opravljajo domači izvajalci, ki imajo boljši pristop do občanov, kvalitetnejšo izvedbo del in sanacijo tras. Tu smo bili uspešni in v tem trenutku dela izvajajo samo domači izvajalci, vendar ostajajo še nekateri problemi za prejšnjimi izvajalci, ki jih bomo skupaj z GVO-jem tudi rešili.

Nadzor nad izvajanjem del je izvajala Mestna občina Slovenj Gradec, ki je za to obsežno nalogo (v projekt je zajetih 7 občin) zaupala samo enemu nadzorniku, vendar tako obsežnega dela ni mogel kvalitetno izvajati. Za nadzor smo za našo občino predlagali človeka, ki pozna teren in je na njem ves čas tudi prisoten, vendar naša želja ni bila uslišana. Zato smo posredni nadzor poskušali opravljati sami in ugotovitve sporočati na nosilno Občino Slovenj Gradec. Tudi vse spremembe projekta, kot tudi odločitve o vseh priključkih na omrežje, so se sprejemale sproti in jih je na željo občanov sprejemala Mestna občina Slovenj Gradec, za katero menimo, da je opravila dobro delo, saj smo na omrežje priključili veliko več uporabnikov, kot pa je bilo v prvotnem projektu.

V tem trenutku je projekt v fazi zaključka izgradnje cevne kanalizacije, torej se dela izvajajo v naseljih, zato bo sedaj potrebna še večja solidarnost in potrpežljivost občanov. Projekt mora biti končan do oktobra 2010, zato še enkrat prosimo vse občane za sodelovanje in razumevanje, saj brez tega tako velikega projekta v tako kratkem času ne bo mogoče pravočasno in kvalitetno realizirati. Verjamemo pa, da bomo z izgradnjo omenjenega omrežja na ta območja privabili več mladih ljudi, ki bodo prispevali k razvoju podeželja in posledično k razvoju same občine Dravograd.

Naj se na koncu zahvalim za razumevanje in potrpljenje občanov, ki so do sedaj sodelovali v projektu.

VEČNAMENSKI DOM ČRNEČE

Projekt Večnamenske dvorane Črneče je v zaključni fazi. Končana so že vsa gradbena in inštalacijska dela, trenutno pa se izvaja ureditev zunanje okolice in pa izvedba fasade na stolpu gasilskega doma. Rok dokončanja del je pogodbeno določen, in sicer 30. 6. 2010. V fazi gradnje smo se soočili z veliko problemi, med katerimi je bil največji uvedba stečaja

nad glavnim izvajalcem, podjetje Gradis Celje d. d., vendar bomo projekt kljub temu pripeljali do konca v lastni režiji in s pomočjo PGD Črneče. Investicijo delno financira Ministrstvo za kulturo, in sicer v višini 30 %. Z investicijo bodo v pritličju pridobljeni prostori za potrebe gasilske dejavnosti PGD Črneče, v prvem nadstropju pa bo moderna večnamenska dvorana, ki bo služila za izvajanje dejavnosti različnih društev in občinskih prireditev.

KOLESARSKA STEZA DRAVOGRAD – SLOVENJ GRADEC

V letu 2009 smo pristopili k realizaciji projekta izgradnje kolesarske steze, ki bo povezala naselje Šentjanž z mestno občino Slovenj Gradec. Gre za izgradnjo kolesarske steze po trasi opuščene železniške proge v dolžini 3.580 m. Projekt delno sofinancira EU, in sicer v višini 85 %. Projektno dokumentacijo je izdelalo podjetje Tehnični biro, d. o. o., iz Murske Sobote. V mesecu juliju je bil na javnem

razpisu izbran tudi izvajalec gradbenih del, in sicer je to CPM, d. d., iz Maribora. Gradbeni nadzor pa izvaja podjetje Johan, Ladislav Selinšek, s. p., iz Starš pri Mariboru. Gradbena dela so se začela izvajati v mesecu septembru 2009, projekt pa bo končan do pogodbenega roka, ki je določen za 30. 6. 2010. Končanje projekta je bilo predvideno že v mesecu aprilu, vendar se je gradnja zaradi nepredvidljivih dodatnih del zavlekla v mesec junij. S končanjem tega dela kolesarske steze bo napravljen velik korak h končnemu cilju, to pa je povezati kolesarsko stezo v občini Dravograd z občino Slovenj Gradec. Predstavlja pa objekt, ki ima širši regijski pomen in ga uporablja veliko Koroščev.

Miran Breg

PROJEKT IZGRADNJE KANALIZACIJE IN ČISTILNE NAPRAVE DRAVOGRAD

Projekt Izgradnja čistilne naprave in kanalizacije v Občini Dravograd bo, po nemalo zapletih, vendarle kmalu zaključen. Poskusno obratovanje čistilne naprave je bilo podaljšano do 8. septembra 2010, ker so bile na terenu ugotovljene nekatere napake, ki jih je izvajalec gradbenih del, podjetje SGP Pomgrad, d. d., iz Murske Sobote, sedaj že odpravil. Vse reklamacije so bile odpravljene na račun izvajalca, tako da Občina, zaradi izvajalčevih napak, ni imela dodatnih stroškov. Nekaj dodatnih stroškov je kljub temu nastalo zaradi naročenih dodatnih del.

Sledi še zaključni tehnični pregled, na podlagi katerega bo izdano uporabno dovoljenje. Občina je za čistilno napravo v tem času pridobila okoljevarstveno dovoljenje in z izvajalci del opravila končni obračun. Potrebno je bilo pridobiti dodatno

Pogled na čistilno napravo na dan 17. 06. 2010

gradbeno dovoljenje zaradi prestavitve vodov, ki niso šli po prvotno načrtovani trasi projekta. Po zaključku poskusnega obratovanja bo čistilna naprava predana v upravljanje investitorju, t. j. Občini Dravograd oz. Javnemu podjetju Dravograd.

Največja okoljevarstvena naložba v naši občini, to je čistilna naprava v Sv. Boštjanu in sistem kanalizacije, je bila zgrajena s pomočjo evropskih sredstev. Skupni stroški izgradnje čistilne naprave in kanalizacijske infrastrukture znašajo 3.182.764,49 €. Od tega je Evropska Unija iz Kohezijskih skladov prispevala 1.199.819,00 €, Ministrstvo za okolje in prostor 444.884,74 €, razliko 1.538.060,75 € pa Občina Dravograd.

Da bo čistilna naprava lahko služila svojemu namenu, je potrebno na kanalizacijsko omrežje priključiti zadostno število gospodinjstev. Na čistilno napravo, ki ima kapaciteto čiščenja za 6.000 populacijskih enot, je trenutno priključenih približno 1.500 populacijskih enot. V prihodnjih letih bo potekalo priključevanje ostalih gospodinjstev na kanalizacijski sistem po katerem odpadne vode potujejo do čistilne naprave, kjer se očistijo in prečiščene odvajajo v reko Dravo.

Po poletnih počitnicah, 9. septembra 2010, ob 9. uri, nas čaka še prijeten dogodek, na katerem bomo novo in zelo pomembno pridobitev Občine Dravograd na okoljskem področju svečano odprli. V soboto, 11. septembra 2010, med 9. in 12. uro, bo na čistilni napravi potekal dan odprtih vrat, ko se boste lahko s postopkom čiščenja odpadne vode in postrojenjem čistilne naprave pobliže seznanili.

Projekt izgradnje sistema kanalizacije in čistilne naprave v občini Dravograd delno financira Evropska unija (Kohezijski sklad) in prispeva k zmanjševanju ekonomskih in socialnih razlik med državljani Evropske unije.

dr. Janja Klinčar, Okoljsko raziskovalni zavod

REKONSTRUKCIJA CESTE »KODRUN – DEBELJAK«

V letu 2010 se bo izvedla rekonstrukcija ceste Kodrun – Debeljak, v dolžini 319 m. Izvajalec del bo Splošno gradbeništvo in prevozi Zlatko Pokeržnik s.p., Robindvor 110, 2370 Dravograd, gradbeni nadzor pa bo opravljalo podjetje BOM-MOČKA d.o.o., Pod gonjami 121, 2391 Prevalje. Rok dokončanja del po sklenjeni gradbeni pogodbi je 10. 12. 2010.

Matjaž Sedeljšak

OBVESTILO ORGANIZATORJEM PRIREDITEV

PRIDOBITEV DOVOLJENJA ZA ZAČASNO ČEZMERNO OBREMENITEV OKOLJA S HRUPOM IN PRIJAVA UPORABE ZVOČNIH NAPRAV NA SHODIH IN PRIREDITVAH

Ob spremembi nekaterih področnih predpisov na občinski upravi Občine Dravograd zadnje čase opažamo, da imajo organizatorji javnih prireditev vse pogosteje precejšnje težave s podajanjem ustreznih informacij in dokumentacij glede vlog za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom, zato vsem zainteresiranim v zvezi s tem podajamo nekaj koristnih napotkov:

I. Dovoljenje za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom

Podlaga za izdajo dovoljenja oziroma potrebno prijavo prireditve je Uredba o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih povzročajo hrup (Uradni list RS, št. 118/2005, v nadaljevanju Uredba) in Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/2005, 34/08 in 109/09).

Po novem morajo prireditelji pri pristojnem občinskem organu vlogo za izdajo dovoljenja vložiti vsaj 30 dni pred prireditvijo, skupaj s poročilom o emisiji hrupa v okolje. Slednje lahko izdela oseba, ki je v skladu s predpisi s področja varstva okolja, ki urejajo hrup v okolju, pridobila pooblastilo za izvajanje obratovalnega monitoringa hrupa za vire hrupa (izvajalci teh storitev so navedeni na spletni strani Agencije RS za okolje: http://www.arso.gov.si/varstvo%20okolja/hrup/okoljski%20hrup/.

Sestavine poročila o emisiji hrupa določa omenjena Uredba.

Dovoljenje za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom se lahko izda tudi za prireditev, ki traja več dni zaporedoma, če se v posameznem dnevu zvočne naprave **uporabljajo največ 8 ur**, od tega največ štiri ure v času noči (začetek noči je od 22.00 do 06.00 ure) in **največ do 2.00 ponoči**, ali za več prireditev skupaj, če jih organizira ista oseba na istem kraju v obdobju šest mesecev po izdaji dovoljenja za začasno čezmerno obremenitev s hrupom, število prireditev pa ni večje od šest. (6. člen, 9. odstavek Uredbe).

Če v poročilu o emisiji hrupa v okolje za posamezno stanovanjsko stavbo ni ocenjena izpostavljenost hrupu, je treba k vlogi za izdajo dovoljenja za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom priložiti tudi **izjave lastnikov stanovanjske stavbe oziroma stanovanj v njej, da se strinjajo z uporabo zvočnih naprav na prireditvi.** Na podlagi teh izjav se varovani prostori stanovanjskih stavb oziroma stanovanj, ki so v lasti podpisnikov izjav, v času prireditve ne štejejo za varovane prostore po tej uredbi. (7. člen, 2. odstavek).

II. Izdaja dovoljenja za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom na prireditvah brez poročila o emisiji hrupa v okolje

Pristojni občinski organ izda dovoljenje za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom organizatorju prireditve na podlagi vloge, kateri je namesto poročila o emisiji hrupa v okolje priložena dokumentacija o nazivni električni moči in številu zvočnih naprav ter načrt prireditvenega prostora in njegove neposredne okolice, če je iz priložene dokumentacije razvidno, da:

- razdalja od zvočnikov do najbližjih stavb z varovanimi prostori ni manjša od razdalje, ki je za nazivno električno moč določena v Prilogi 2, ki je sestavni del Uredbe o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih povzročajo hrup, in
- število vseh zvočnikov ni večje od šest.

Za razdaljo od zvočnikov do najbližjih stavb z varovanimi prostori je treba upoštevati razdalje v vseh smereh, ki od glavne osi zvočnika niso odklonjene več kot 45 kotnih stopinj.

Načrt prireditvenega prostora in njegove neposredne okolice mora biti v merilu

1: 1000, na njem pa morajo biti označeni tlorisi najbližjih stavb z varovanimi prostori, ki od zvočnikov niso oddaljene več kot 600 m, in to v vseh smereh, ki od glavnih osi zvočnikov niso odklonjene več kot 45 kotnih stopinj.

III. Dovoljenja za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom organizatorju prireditve ni treba pridobiti:

(1) Če uporaba zvočnih naprav ne povzroča čezmerne obremenitve okolja s hrupom,

(2) Uporaba zvočnih naprav na prireditvi ne povzroča čezmerne obremenitve okolja s hrupom, če:

- prireditev poteka oziroma se izvaja podnevi ali zvečer na območju, kjer je v skladu s predpisom s področja varstva okolja, ki ureja mejne vrednosti kazalcev hrupa v okolju, določena IV. stopnja varstva pred hrupom, in razdalja od zvočnikov do območja, kjer je določena III. stopnja varstva pred hrupom, ni manjša od 300 m, nazivna električna moč ne presega 4000 W in vseh zvočnikov ni več kot štiri,
- prireditev poteka oziroma se izvaja podnevi na območju, kjer je v skladu s predpisom s področja varstva okolja, ki ureja mejne vrednosti kazalcev hrupa v okolju, določena III. stopnja varstva pred hrupom, in razdalja od zvočnikov do najbližjih stavb z varovanimi prostori ni manjša od 300 m, nazivna električna moč ne presega 1000 W, število vseh zvočnikov pa ni večje od štiri, ali
- prireditev poteka oziroma se izvaja podnevi na javnih površinah ob uporabi štirih zvočnikov, priključenih na zvočno napravo, z nazivno električno močjo, ki ne presega 100 W, in čas uporabe zvočnih naprav na prireditvi ni daljši od osem ur.

(3) Če je zvočnik zvočne naprave na prireditvi nameščen na vozilu ali se drugače premika, se šteje, da uporaba zvočnih naprav na prireditvi ne povzroča čezmerne obremenitve okolja, če nazivna električna moč posamezne zvočne naprave, uporabljene na prireditvi, ne presega 30 W, prireditev pa se ne izvaja ponoči.

IV. Uporaba zvočnih naprav na shodih

V skladu s 13. členom Uredbe o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih povzročajo hrup za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom zaradi uporabe zvočnih naprav na shodu izda ministrstvo pristojno za okolje.

Priloga 2 iz Uredbe o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih povzročajo hrup: Najmanjša razdalja zvočnikov do najbližjih stavb z varovanimi prostori glede na nazivno električno moč

Najmanjša razdalja zvočnikov do najbližjih stavb z varovanimi prostori (m)	Nazivna električna moč (W)
več kot 600	Več kot 10.000
520	7500
440	5000
420	4500
340	3500
320	2500
240	1500
200	1000
160	800
140	600
120	400
100	250

*Varovani prostori: so tisti prostori v stavbah, v katerih se opravljajo vzgojno-varstvene, izobraževalne, zdravstvene in podobne dejavnosti, stanovanjski in drugi prostori v stavbah,v katerih se ljudje zadržujejo pogosto in daljši čas (3. člen, 10. tč. Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, Ur. list RS, št. 105/2005).

PRIJAVA UPORABE ZVOČNIH NAPRAV NA SHODIH IN PRIREDITVAH

Uporabo zvočnih naprav na shodu ali prireditvi, ki v skladu z določbami 12. in 13. člena Uredba o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih povzročajo hrup (Uradni list RS št. 118/2005) ne povzročajo čezmerne obremenitve okolja s hrupom, mora organizator shoda ali prireditve prijaviti pristojnemu občinskemu organu, prijavo pa posredovati najmanj **tri dni** pred začetkom shoda oziroma **sedem dni** pred začetkom prireditve.

Prijavitelj je oproščen plačila upravne takse.

V kolikor prireditelji ne bodo spoštovali rokov, ki jih določata omenjeni Uredbi, jim občinski organ ne bo mogel podeliti dovoljenja za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom.

Vloge za prijavo zvočnih naprav ali za izdajo dovoljenje za začasno čezmerno obremenjevanje okolja s hrupom je možno dobiti na spletnem naslovu Občine Dravograd: http://www.dravograd.si/obcina/, ali na sedežu Občine Dravograd, trg 4. julija 7, 2370 Dravograd

Črtomir Epšek, univ.dipl.prav., svetovalec II

Vse se spreminja ...

Večnamenska dvorana v Črnečah

Brežina nad križiščem

Stare stavbe ni več

Parkirišče ob Zdravstvenem domu

Šola v Libeličah

Parkirišče na Robindvoru

Industrijska cona Šentjanž

Parkirišče v Trbonjah

Spoštovane občanke in občani!

Ob občinskem prazniku občine Dravograd vam iskreno čestitam. Naj bo praznovanje čim lepše!

Vaša županja,
Marijana Cigala, dr.vet.med.

Odličnjakinje in odličnjaki osnovnih ter glasbene šole pri županji

Županja Občine Dravograd Marijana Cigala je v ponedeljek, 28. junija 2010, v sejni sobi občine sprejela kar 23 »zlatih« učencev OŠ Dravograd in OŠ Šentjanž. Učenci so vsa leta osnovnošolskega izobraževanja zaključili s t. im. »odličnim uspehom«.
Zlato petico so prejeli tudi trije učenci Glasbene šole Ravne na Koroškem.

Najuspešnejši učenci - OŠ Dravograd: Neli Lužnic, Lea Novak, Julija Šegula, Laura Vavh, Anamarija Plešivčnik, Saša Poročnik, Klementina Tajzel, Teja Zorman, Zala Ferlinc, Teja Cehner, Tina Flis, Matej Strmčnik, Danijel Vidaković, Jure Doberšek, Alen Kotnik, Filip Živadinović in Andrej Šajher; OŠ Šentjanž: Tjaša Navotnik, Tilen Sešel in Blaž Kuhelnik ter Glasbene šole Ravne na Koroškem: Ana Pšeničnik, Anja Rožič in Julija Šegula.

Za dosežen uspeh jim iskreno čestitamo in želimo uspehov polno nadaljnjo izobraževalno pot.

Naravne vrednote v občini Dravograd

Spoštovana bralka, bralec,
če redno prebirate dravograjski Informator, se boste zagotovo spomnili , da sem o naravnih vrednotah občine Dravograd pisal že decembra 2008, v njegovi pravljični sedmi številki. Dve leti zatem z veseljem namenjam tej tematiki nekaj besed, saj je dozorel čas, da preidemo od besed k dejanjem in postavimo trdne temelje za ohranitev naravne dediščine, ki jo čuvamo za bodoče generacije. Zato ne bom izgubljal preveč besed za bisere, o katerih je že skoraj vse napisano. Le-ti se še vedno skrivajo okoli vas in verjamem, da ste od mojega nagovora, decembra leta 2008, uspeli tudi sami kakšnega odkriti. Morebiti mineral dravit ob obisku občinske zgradbe. Ali ste zaslišali žvrgolenje rakarja na sprehodu ob akumulacijskem dravograjskem jezeru? Morebiti vas je sprehod vodil mimo najdebelejšega jesena v Sloveniji, v Črnečah, ali pa najdebelejše Urkove lipe v občini le malo naprej od Svetega križa. Vas je pot morda zanesla v senco smrekovih gozdov na Košenjak, kjer svoj življenjski prostor še najdejo redke in ogrožene vrste ptic? Ker je v objavljenem članku v Informatorju tudi meni kateri biser ušel predlagam, da vam jih pomaga odkriti še vedno na Koroškem unikatna monografija vaše občine Dravograd – na stičišču treh dolin, ki poleg bogate kulturne dediščine pozornost posveča tudi naravi in naravni dediščini vaše občine. Naslednje besede bom namenil nadaljnjim predlaganim korakom, ki so potrebni naproti vse večjemu pritisku v prostoru zato, da ne zlorabimo zagotovila bodočim generacijam po zdravem, naravnem okolju, kjer je s trajnostnim pristopom poskrbljeno za ravnovesje med ljudmi in naravo, katere del smo tudi mi. Dokaz, da se tega vodstvo občine zaveda, je bil dopis občine, s katerim je bil Zavod RS za varstvo narave pozvan, da pripravi Strokovni predlog varstva naravnih vrednot na območju občine Dravograd. Argumentirana osnova torej, na podlagi katere je mogoče sprejeti odlok, pravni predpis, s katerim temeljiteje zagotavljamo ohranitev narave v občini Dravograd.

Tako je v letu 2008 in 2009 potekalo intenzivno spremljanje stanja in vrednotenje naravnih vrednot v občini Dravograd z

Kochov svišč, encijan po domače ima na Koroškem le še nekaj nahajališč, na Pohorju pa je že izginil zaradi neprilagojene rabe in izkopavanja.

metulj Črni apolon iz doline Velke

Na negnojenih travnikih na Košenjaku najdemo tudi v naravi rastoče kukavičevke (orhideje), kot je ta bezgova prstasta kukavica.

Tale nenavadni kamnokreč je endemična rastlina zgornje dravske doline. Endemit je vrsta, ki ima zelo ozko območje razširjenosti.

namenom pripraviti učinkovit pristop za dolgoročno ohranjanje le-teh. S sistemom varstva naravnih vrednot se zagotavljajo pogoji za ohranitev lastnosti naravnih vrednot oziroma naravnih procesov, ki te lastnosti vzpostavljajo oziroma ohranjajo, ter, če je potrebno, pogoji za ponovno vzpostavitev naravnih vrednot. Le eden izmed možnih ukrepov varstva naravnih vrednot je zavarovanje. Za ta ukrep se odločamo le v posebnih primerih, ki bodo predhodno temeljito usklajevani do skupne rešitve z vsemi deležniki. Pa vendar, sistem varstva omogoča še več drugih možnih in času primernejših ukrepov in zavarovanje je predlagano le na nekaj kompleksnih območjih, kjer je potrebno uskladiti več interesov. Danes sprejem odloka poteka drugače kot pred desetletji. Danes vemo, da je pomemben del celotnega procesa do končnega cilja sodelovanje lastnikov pri oblikovanju predloga. Vključenost lastnikov in komunikacija z njimi je tako pomembna sestavina aktivnega in ustreznega varstva naravnih vrednot, saj se ohranjanje le-teh prenaša iz roda v rod, za kar smo domačiji Bogatec in domačiji Medved lahko zelo hvaležni. In prav lastnikom samim se moramo v prvi vrsti zahvaliti, da nas redka in ogrožena narava, drugod uničena, v občini Dravograd še vedno razveseljuje.

Pa vendar je bilo v zadnjih nekaj letih, zaradi sprememb rabe zemljišč, prizadetih tudi nekaj edinstvenih naravnih vrednot v občini Dravograd. Nekatere drevesne naravne vrednote je najedel zob časa. In prav zaradi tega pozdravljam željo občine Dravograd, da skupaj s pristojnim Ministrstvom za okolje in prostor najdemo čim prejšnjo konsistentno rešitev za dolgoročno ohranjanje naravnih vrednot. Te so, verjemite, prepoznavne širše kot le na območju vaše občine. In nenazadnje, se moramo z našo skupno naravno dediščino ponašati ne le lastniki in lokalna skupnost, temveč vsi, ki vemo, da je od ohranjanja narave odvisen naš obstoj. In vem da se strinjate z mano, da narava potrebuje in si zasluži našo pozornost, kot jo je imela desetletja od naših prednikov.

Zavod RS za varstvo narave bo svoje poslanstvo in podporo občini nudil tudi v bodoče. Tako je bil konec junija strokovni predlog predstavljen na seji občinskega sveta. Strokovni predlog za ohranitev naravnih vrednot občine Dravograd smo predali občini in dosegljiv je na spletni strani občine. V postopku je to še vedno predlog, vendar plod strokovnega dela več različnih strokovnjakov in služb. V nadaljevanju bomo veseli vsake vaše sugestije ali pobude k izboljšanju predloga. Nenazadnje se nadejam, da bo predlog aktiven in praktičen dokument, ki nas bo vse skupaj, naravovarstvenike, ljubitelje narave, vse občanke in občane ter lastnike, vodil do skupnega cilja. Nekaj smo jih v zadnjih letih že dosegli: s pomočjo Zavoda za gozdove - čiščenje Morijeve luže na Košenjaku, z občino - postavitev nekaj označevalnih tabel, dogovori potekajo z Dravskimi elektrarnami in občino za čiščenje naplavin črneškega zaliva in še bi lahko našteval. Verjamem in vem, da bo sodelovanje z občino in ljudmi, ki so njena duša, še naprej dobro in se bom na dravograjsko jezero ali pa tišino Košenjaka vedno znova vračal.

Martin Vernik

Šport
V OBČINI DRAVOGRAD

DAN NOGOMETA Z ROBERTOM KORENOM

Na igrišču Športnega centra Dravograd je bil v petek, 7. maja 2010, dan, ki ga obiskovalci in sodelujoči ne bomo hitro pozabili. Vodstvo nogometnega kluba in nogometne šole Dravograd je organiziralo Dan nogometa z ROBERTOM KORENOM.

Robi se je vrnil na igrišče, kjer je začel svojo kariero profesionalnega nogometaša in vsi skupaj smo mu lahko čestitali, ga nagradili z velikim aplavzom za vse, kar je storil za dravograjski, koroški in slovenski nogomet. Najmlajši igralci nogometne šole, mlajši cicibani U-8, starejši cicibani U-10 ter mlajši dečki U-12, so z njim opravili sproščen trening. Kapetan reprezentance Slovenije jim je delil pohvale, pokomentiral posamezne poteze in jim z nasveti skušal prenesti drobec svojih bogatih izkušenj. Robi je vsem fantom nogometne šole razdelil spominske majice, se z vsakim posebej fotografiral

ter jim podelil avtograme.Obisk Roberta Korena bo vsem članom nogometnega kluba ostal v trajnem spominu. Že sama prisotnost trenutno najboljšega slovenskega nogometaša bo dala ogromno mero motivacije in volje za trdo delo tudi v prihodnje. Saj poznamo slogan, ki je napisan na majici z likom Roberta Korena – DELAJ TRDO, NIKOLI NE OBUPAJ.

Kaj je pomenil obisk Roberta Korena najmlajšim, pa najbolje povedo fotografije.

OBČINSKA NOGOMETNA LIGA DRAVOGRAD

Končalo se je prvenstvo v A in B ONL Dravograd. Lestvici obeh lig sta sledeči:

KONČNA LESTVICA – "A" LIGA

1. PREVOZI FRAJDL B. V.	16	10	1	5	42 : 37	31
2. KOMA BAR	16	10	0	6	49 : 37	30
3. ALFOM OTIŠKI VRH	16	9	1	6	37 : 23	28
4. MEŽA	16	8	1	7	36 : 30	25
5. KALIMERA ROBINDVOR	16	8	1	7	56 : 47	25
6. DOMIT	16	7	1	8	47 : 49	22
7. AVIOFUN LIBELIČE	16	7	0	9	38 : 52	21
8. HIT GORČE	16	5	2	9	26 : 45	17
9. LA CORUNA	16	4	1	11	19 : 31	13

KONČNA LESTVICA – "B" LIGA

1. PODKLANC-DOBRAVA	15	10	3	2	47 : 27	33
2. ČRNEČE	15	8	3	4	32 : 24	27
3. WOLF BAR	15	8	1	6	48 : 31	25
4. ŠENTJANŽ JAGABABA	15	6	2	7	34 : 45	20
5. ČRNEČE MLADI	14	4	6	4	18 : 18	18
6. TIGRA&CO	14	5	2	7	25 : 30	17
7. TRBONJE SUROVINA	14	1	1	12	14 : 44	4

DOBITNIKI POKALOV V ONL DRAVOGRAD SEZONA 2009 - 2010

1. FAIR PLAY - A LIGA: AVIOFUN LIBELIČE

2. FAIR PLAY - B LIGA: ČRNEČE

3. NAJBOLJŠI STRELEC - A LIGA: Robert PEVEC (Koma bar) – 12 golov

4. NAJBOLJŠI STRELEC - B LIGA: Drago BILIČ (Wolf bar) – 15 golov

5. ONL DRAVOGRAD - A LIGA:
   1. mesto: PREVOZI FRAJDL BUKOVSKA VAS
   2. mesto: KOMA BAR
   3. mesto: ALFOM OTIŠKI VRH

6. ONL DRAVOGRAD - B LIGA:
   1. mesto: PODKLANC - DOBRAVA
   2. mesto: ČRNEČE
   3. mesto: WOLF BAR

7. POKAL ONL DRAVOGRAD:
   1. mesto: ALFOM OTIŠKI VRH
   2. mesto: KOMA BAR

8. PREHODNI POKAL PREJME: ALFOM OTIŠKI VRH

Darko Žižek

Misli

"Značaj je zmožnost uresničevanja dobrih sklepov dolgo potem, ko je navdušenje trenutka minilo."
(Cavett)

»Sreča je podobna čaši: čim svetlejša je, bolj je krhka.«
(Vergil)

»Dokler imamo spomine, obstaja preteklost. Dokler imamo upanje, nas čaka prihodanost. Dokler imamo dobre prijatelje, je lepa sedanjost.«
(Ljudski)

»Modrost ne izvira toliko iz razuma, kot iz srca.«
(Rosseger)

»Človeške vrednote se ne kupuje z denarjem. Imamo jih v sebi, a večkrat jih je potrebno prenoviti, da pridobijo na svojem lesku.«
(Ljudski)

»Pogumne ljudi mnogo pogosteje spoznamo po drobnih, kot po velikih rečeh."
(Castiglione)

»Človek potuje po svetu, da bi našel, kar potrebuje, in se vrača domov, da to najde.«
(Moore)

»Prijateljstvo in ljubezen sta dve korenini na istem korenu. Samo, da ima ljubezen nekaj cvetov več.«
(Klopstock)

»Lažje je verjeti laži, ki si jo stokrat slišal, kot pa resnici, ki je nisi slišal še nikoli.«
(Ljudski)

Na koncu se nasmejte

Janez potoži prijatelju:
»Tako sem zaljubljen v moje dekle, da ne vem, kako bi ji to povedal«.
Prijatelj mu svetuje:
»Ko jo boš srečal, ji reci, da jo imaš tako rad, da še jesti ne moreš več.«
Ko Janez spet sreča dekle, zardi in ji plaho reče:
»Ko te zagledam, me mine ves apetit.«

Hčerka se hoče zvečer neopaženo izmuzniti iz hiše. Oče jo zaloti in jo vpraša:
»Kam pa kam?«
Hčerka zardi in reče:
»Samo pismo nesem v poštni nabiralnik.«
Oče pa:
»Potem pa pohiti. Nabiralnik je že dvakrat zažvižgal.«

Pijanec sedi v gostilni in modruje:
»Ali naj spijem še eno steklenico vina? Želodec pravi 'da', glava pa 'ne'. Glava je bolj pametna od želodca. Pametnejši popusti. Natakar, še eno flašo!«
Gorenjec vpraša mladeniča:
»Ste vi tisti mladenič, ki je rešil mojo hčerko izpod ledene skorje, ko je dr¬sala na zamrznjenem jezeru?«
»Ja, jaz sem tisti.«
»In kje so njene drsalke?«

Janezek je bil potrt, ko je učitelj začel pre¬gledovati domačo nalogo. Učitelj to opazi in ga vpraša:
»Kaj je Janezek, upam, da nisi spet brez naloge!«
»Ne gospod učitelj, nalogo sem naredil, ampak sem potem iz tistega lista nare¬dil letalo«.
»To pa res ni prav, ampak naj ti bo. Vseeno bom pogledal tvojo nalogo. Kje jo imaš?«
»Saj v tem je problem. Letalo je bilo ugrabljeno«.

Mama vpraša sina:
»Kako napreduje tvoja seminarska naloga?«
»No, učitelj mi je svetoval, naj uporabim internet za raziskavo in to je bilo zelo koristno.«
»Res?«
»Ja, doslej sem odkril sedemnajst ljudi, ki ponu¬jajo takšno seminarsko nalogo in to zelo poceni!«

Starejši možakar na vlaku živčno išče po žepih vozovnico, ki jo ima med zobmi. Sprevodnik ga nekaj časa gleda, nato se zasmeje, mu vzame vozovnico iz ust, jo prešči-pne, vrne in odide naprej. Mlad so¬potnik v oddelku reče možakarju:
»Oča, stari smo že, stari, kajne?«
Možakar odgovori:
»Smo, smo, pa karta tudi!«

informator

glasilo Občine Dravograd